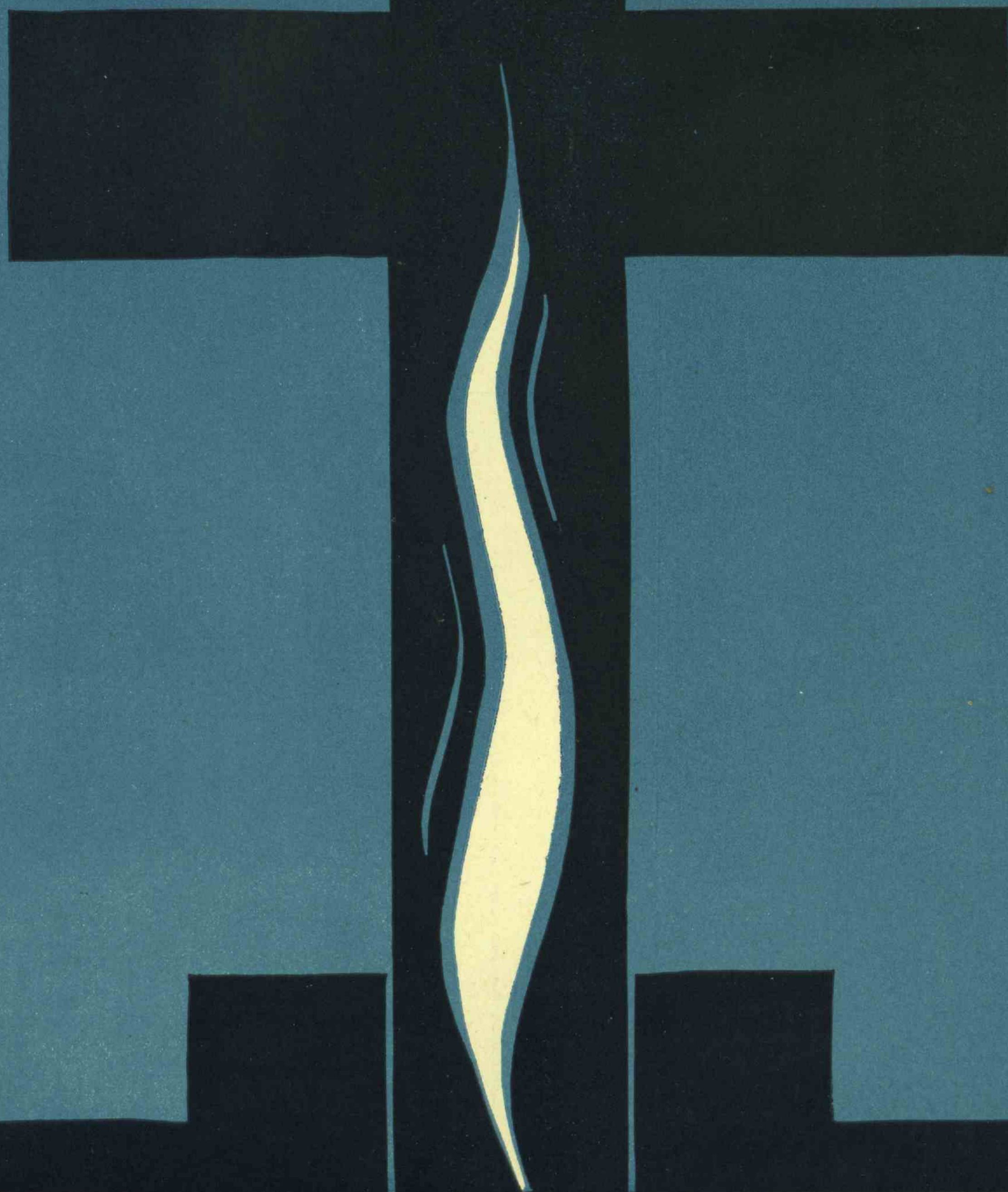

LUO LIPPUJEN

NYT PASSAA PISTÄÄ VAIKKA TANSSIKSI...

...kun on oma musikantti kotona ja osaa tuo LORENZ radio paljon muutakin: »Päivän uutiset se kertoo, markkinatiedot tiedoittaa, saarnat saarnaa ja puheet paukuttaa.

Lorenz-

radioita on olemassa kokonainen sarja suurista 7-putkisista pieniin 3-putkisiin asti, ja ovat niin suuret kuin pienetkin kaikki valiovastaanottimia.

Käykää meillä tutustumassa.

HANKKIJA
ja
maanviljelijäin osuuskaupat

HYVÄÄ LEIPÄÄ

ja

hyvää maitoa sekä kermaa

saatte meidän myymälöistämme

O.Y. Helsingin Meijeriliike

HMN tehdas on suunnitellut ja valmistanut huonekaluja sekä sisustustöitä m.m.:

Yhä useammat toiminimet ovat viimeaikoina käyttäneet HMN tehtaan kokemusta hyväkseen!

Pääministerin juhlasalin
Hospits Emmaus, Tampere
Seurahuone, Tampere
Seurahuone, Loimaa
Hotelli, Varkaus
Teatteriravintola, Pori
Asemaravintola, Lahti
" Tampere
" Riihimäki
Suomen Lähetystön virkailijoille, Oslo
" " " Pariisi
Heinolan Faneritehdas Oy., Heinola
Kunnallinen Keskustoimisto, Helsinki
Jäger'in filmitoimisto "
Finland Syd. Amerika Linjen "
Elokuvateatteri Huvimylly, Raahe
" Aula, Pori
Kivelän sairaala y.m.

HMN

HUONEKALULIIKE
MIKKO NUPPONEN
LAHTI — VIIPURI — VAASA — HELSINKI

Mitä vaikeampi pulma

on ratkaistavana, sen tärkeämpää on, että hermot ovat kunnossa, ajatukset selvinä ja koko mies hyvässä vireessä.

Tuhannet tupakoitsijat sanovat, että Klubi 7 on tällaisissa tapauksissa mitä parhain »valmentaja». Sen pehmeäntäyteläiset sauhut selvittävät ajatuksia, rauhoittavat ärtyneitä hermoja ja tarjoavat kaiken lisäksi mitä parhaimman tupakkanautinnon.

25 kpl 4: —
20 kpl 3: 25

P. C. RETTIG ja Kumpp.

KLUBI 7 piristää!

LUO LIPPUJEN!

ISÄNMAALLIS-KANSALLINEN TAISTELULEHTI

N:o 5—6 25. 3. 1937

Vastaava toimittaja: VILJO LIUS

Toimitus ja konttori: Helsinki, Hallituskatu 17, ovi 209. Puh. 35316. Avoinna 11—13

Sisällys:

Arvi Malmivaara:
„Jumala ompi linnamme"

Elias Simojoki:
Herra Kivimäki puhuu suomalaisuusasiasta.

Oiva Paloheimo:
Kivet ja kuuset yhtä ovat . . (runo)

Maalaisliiton arvostelu hallituskumppaneistaan

Yrjö R. Saarinen:
„Uskoa, totella, taistella".

Artturi Vuorimaa:
Pitäkää päämäärä selvänä.

Olli Rautio:
Nuorten marssi (runo)

P. Susitaival:
Ulkopoliittinen katsaus III.

Valtio — kansakunta.

Lauri Laaksovirta:
Kolme tietä.

K-o H-a:
Suomen suoja.

Vilho Sorvari:
Onnettomat liekit.

Hilja Riipinen:
Junkkarit (näytelmä).

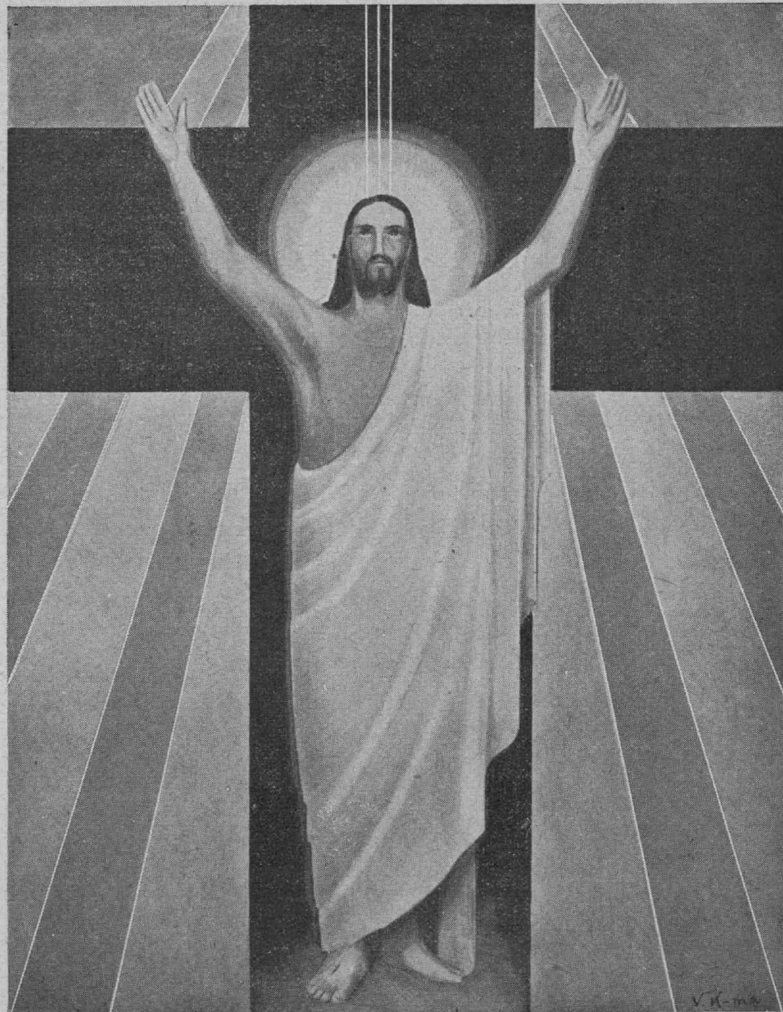
Paan:
Isänmaallisesta viiksivahasta ja pikilapusta.

Nuori maailmankatsomus.

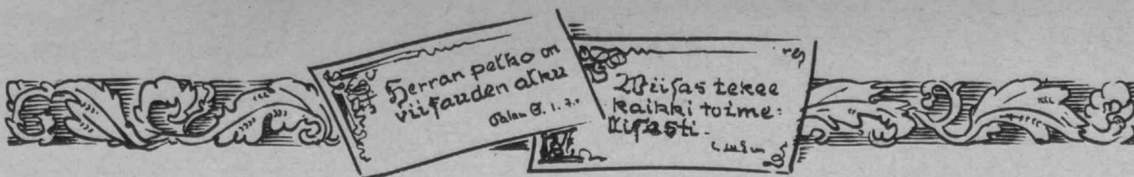
Heikki Asunta:
Metsäsissi Hannu Aapranpoika (jatkokertomus).

Mustapaita:
„Kaiveta vielä ei Karjalan hautaa".

Kansallista nuorisotoimintaa.

RISTIINNAULITTU

„JUMALA OMPI LINNAMME"

„Älä pelkää sinä mato Jaakob, sinä vähäinen joukko Israel! Minä autan sinua, sanoo Herra. Sinun lunastajasi on Israelin Pyhä." Jes. 41: 14.

Muistan elämäni varrelta aikoja kansamme elämässä, jolloin pelko asui keskuudessamme. Niin oli venäläisen sortovallan aikoina. Silloin karkoitettiin maasta miehiä, jotka uskalsivat taistella oikeuksiemme puolesta. Silloin vietiin tämän kansan lapsia Pietarin vankiloihin j.n.e. Niinä aikoina kuulin julkisissa tilaisuuksissa usein voimalla veisattavan virttä „Jumala ompi linnamme, varustus vahva aivan, Hän aseemme on kilpemme j.n.e." Tuo virsi puhui silloin missä oli Suomen kansan toivo. Nuorena koululaisena käsitin kansamme johtomiesten lujasti uskovan ja luottavan Jumalan apuun. Tuo usko ei ole ollut turha. Niistä vaivoista on päästy. — —

Muistatko sinä tämän ajan lapsi Jumalaa ja uskotko Hänen apuunsa? Samoinkuin vaivoissa taistelevalle Iisraelin kansalle sanottiin „Herra auttaa sinua, sinun lunastajasi on Israelin Pyhä", samoin tahtoisin kääntää sinun katsettasi lukijani Herran Jumalan puoleen. Jos usko Jumalan apuun häviää kansamme keskuudesta, olemme todella turvattomia. On huolehdittava siitä, että kansamme nuoriso tuntee Jumalan ja uskoo Jumalaan. Kun Vihtori Kosola-vainaja vietti kuukausia Spalernajan kolkossa vankilassa, rukoili hän siellä oman kertomuksensa mukaan Jumalan apua ja vapaaksi päästyään hän sanoi, että Jumala kuuli hänen rukouksensa. Kun Matti Laurila lähti lapualaisineen vapaussotaan, vei hän miehensä kirkkoon yhteisen ehtoollisen viettoon ja uskoi niin asiansa Jumalan armohoitoon. He tiesivät siis totuuden „turha on oma voimamme, ei voi se meitä auttaa, mutta pimeyden vallat me voitamme Herran kautta."

Jumalan apu on ihmeellinen apu. Ei tule kysymykseen heikkoutemme eikä pienuutemme. Eivät Herran edessä miljoonat ole mitään eikä mahdottomilta näyttävät ole mahdottomia. Kun Hän auttaa, me saamme silloin riittävän avun. — Uskokaa Jumalaan!

Minä olen käynyt monen kuolevan ihmisen luona. Eräs heistä oli kysynyt lääkäriltä voisiko hänen tautiinsa saada avun sairaalassa. Hän kertoi lääkärin vastanneen: turvaa sinä vain ylhäiseen lääkäriin, muut eivät voi sinua auttaa! — Tuo lääkärin sana opasti miestä Jumalan puheille. Kerran tulee aika meidän jokaisen elettäväksemme, jolloin ihmisten apu on riittämätön. Kuolema lähestyy sinua niinkuin minuakin varmoin askelin, eikä kukaan voi sitä pidättää. Kun sinä tämän tiedät todeksi, tee nyt jo tuttavuutta tuon Herran kanssa, joka sanoo: „jokainen, joka elää ja uskoo minuun, hän ei kuole ijankaikkisesti." Joh. 11: 26. Silloin ei tarvitse peljätä.

ARVI MALMIVAARA.

Herra Kivimäki puhuu suomalaisuusasiasta

Viime kuun 16:na ja 19:nä päivinä oli eduskunnassa esillä tärkeä suomalaisuusasia, hallitusmuodon 14 § muuttamisesta. Tämä aloite, joka tähtää hallitusmuodon muuttamiseksi siten, että *suomi tulisi maan ainoaksi viralliseksi kieleksi* ja suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisiä ja taloudellisia tarpeita tyydytettäisiin *väestösuhdeperiaatteen mukaisesti* oli jo aikaisemmin ollut esillä vv. 1933 ja 1935 valtiopäivillä ja oli tullut molemmilla kerroilla hylätyksi. Kun asia tuli esille tällä istuntokaudella, saattoi jo edeltäpäin arvata, että se tulee hylätyksi niinkuin kävikin. Eduskunnassa on varma marxilaisruotsalainen enemmistö, jota tukee lisäksi *kansallinen* edistyspuolue ja tämä rintama kyllä pitää huolen siitä, että sen vastustukseen kilpistyvät kaikki ne aloitteet, joita eduskunnassa tehdään suomalaisuuden edistämiseksi ja suomalaiskansallisen valtion luomiseksi.

En katso tässä yhteydessä välttämättömäksi esittää niitä perusteita, joilla IKL on vaatinut tämän lainsäädännön muuttamista, niitä on siksi paljon päivälehtien eduskuntaselostuksissa esitetty ja ne ovat muutenkin tulleet niin monessa yhteydessä suomalaisuusliikkeen taholla julki. Tahdon vain kiinnittää huomion siihen *„suomalaisuuspuheeseen"*, jonka asian ollessa eduskunnassa esillä 19. 2. —37 piti professori T. M. *Kivimäki* varsinkin senvuoksi, että hän tässä puheessa jälleen julkisesti asettui suomalaisuusliikettä vastaan, joka on merkille pantava seikka tulevaisten päivien varalle. Että hän puheellaan saavutti ruotsinkielisen eduskuntaryhmämme jakamattoman tunnustuksen, on ilman muuta selvää. Huudahtipa eräs lähelläni istunut ruotsalainen kansanedustaja kesken hra Kivimäen puheen: *„Hän puhuu kuin enkeli!"*

Hra Kivimäki puhui erikoisesti siitä, ettei hallitusmuodon määräys siitä, että suomen ja ruotsinkielisten sivistystarpeita on tyydytettävä *„samanlaisten perusteiden" mukaan* ole ehkäissyt suomenkielisen väestön kulttuurikehitystä eikä tuottanut ruotsinkielisille liiallisia oikeuksia. Meidän taholtammehan on vaadittu, että ruotsinkielisille annetaan sivistysmäärärahoja väestösuhteen, siis 1/10 mukaisesti. Hra Kivimäki lausui mm..: „On väitetty, että hallitusmuodon 14 § muka olisi esteenä maan suomenkielisen väestön kulttuurikehitykselle tämän sanan laajemmassa mielessä. Jos näin todella olisi laita, olisi mainittu säännös välttämättömästi ja ruotsinkielisten vastaväitteistä huolimatta muutettava. Mielestäni ei sanotulle väitteelle kuitenkaan ole voitu esittää riittäviä perusteita ja sen vuoksi ei myöskään ole aihetta ylläpitää jatkuvaa riitaa kysymyksessä olevasta säännöksestä, riitaa, josta maan suomenkielinen väestö ei ole mitään hyötynyt, pikemmin päinvastoin kärsinyt vahinkoa, koska riita ei ainoastaan ole haitallisesti vaikuttanut maan yleiseen politiikkaan, vaan myöskin osaltansa johtanut maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön eristäytymiseen taloudellisella ja sivistyksellisellä alalla". —

En katso tarpeelliseksi enempää lainata hra Kivimäen puhetta. Se on kauttaaltaan samanlaisen hengen läpitunkema, edustaen sitä „suomalaista" kantaa, että suomalaisuus on yleensä päässyt jo siihen asemaan mikä sille kuuluu. Puheessaan hra Kivimäki mainitseekin suomalaisuustaistelijoista: „Käsitykseni mukaan olisi varottava koskemasta asioihin, jotka suomenkielisten kannalta ovat enemmän tai vähemmän yhdentekeviä, mutta ruotsinkielisten kannalta ovat vääryyttä tai voivat siltä tuntua. Toisenlainen asioiden ajaminen kilpistyy suomenkielisten omaan nilkkaan."

Kuitenkaan ei tälläkään hetkellä suomalaisuusasia kaikille ole samantekevä, vaan huolimatta siitä, että puolueet ovat tuudittautuneet skandinaavisen orientoimisen keinussa uneen, on vielä joukko niitä, jotka pysyvät uskollisina J. W. Snellmanin lipun alla. Hra Kivimäki väittää, ettei hallitusmuodon 14 § ole estänyt suomalaisen kulttuurin kehitystä ja kuitenkin hänen täytyy tietää, että ruotsalaisemme ovat vedonneet aina siihen, kun on vaadittu esim. yliopiston suomalaistamista. Mutta juuri yliopiston suomalaistamiskysymyksessä onkin hra Kivimäki tehnyt itsensä surullisen kuuluisaksi. Hänhän sai aikaan ylimääräisten valtiopäivien kokoonkutsumisen, joiden aikana oli tarkoitus jäädyttää ruotsalais-suomalainen komento yliopistossamme ehkä ikuisiksi ajoiksi, mutta, joka saatiin tunnetulla jarrutuskeskustelulla estetyksi. — Summa summarum kuitenkin on ettei koko maailmassa ole tällä hetkellä suomalaista valtionyliopistoa, mutta sensijaan on Suomessa ruotsinkielistä yliopisto-opetusta jokaista 100,000 ruotsalaistamme kohti enemmän kuin Ruotsissa jokaista 100,000 ruotsinmaalaista kohti! — Mutta ehkä tämäkin on kiitettävä asiaintila!

Mitä sitten koululaitokseen nähden tulee, voisi siltä alalta etsiä vaikka kuinka paljon esimerkkejä siitä, mikä epäsuhde vallitsee suomen- ja ruotsinkielisen opetuksen alalla. Onhan viime vuosina sanomalehdissä esitetty esimerkkejä siitä, kuinka esim. Alavetelin, Siipyyn ja Tenholan kunnat ovat viimeiseen asti koettaneet estää, ettei niiden tarvitsisi rakentaa kouluja suomalaisten työläisten

lapsille. Onhan sanomalehdissä ollut sen saunan kuva, jossa Mustijoella on pidetty suomalaisille lapsille koulua. Onhan kerätty rahaa suomalaisille työläisille, jotka on pantu pois tehtaan töistä senvuoksi, että ovat panneet suomalaiseen kansakouluun lapsensa. Onhan tunnettua, että joka vuosi täytyy noin 600—800:lta suomalaiselta oppikouluun pyrkivältä lapselta evätä pääsy kouluun tilanahtauden vuoksi, kun sensijaan löytyy ruotsalaisia seminaareja ja oppikouluja, jotka ovat miltei tyhjiä oppilaista. Onhan tunnettua, että oppikoulumenot jokaista ruotsinkielistä kansalaistamme kohti ovat 361 markkaa vuodessa ja suomenkielistä kohti 31 markkaa 70 penniä, että ruotsinkielisiä seminaareja on neljäsosa maan kaikista seminaareista ja että suomenkielisiä oppikouluja on 100,000 samankielistä asukasta kohti 5.8 kappaletta kun taasen ruotsinkielisiä oppikouluja on 100,000 samankielistä asukasta kohti 12.2 kappaletta!

Tässä muutamia numeroita hra Kivimäen et consortes mietittäväksi, jotka osoittavat millä tavalla hallitusmuodon 14 § käsitetään ja miten sitä sovelletaan käytettäväksi. Mutta suomalaisparkojen mielestä on kaikki niinkuin olla pitääkin, vaikka jo J. W. Snellman sanoi: *Meidän täytyy jo irtautua siitä käsityksestä, että pidämme maatamme jonakin Ruotsin alaisena maakuntana tai alusmaana.*" Onhan jotakin hävettävää jo siinäkin, että ulkomaillakin on kiinnitetty huomiota siihen alemmuusasemaan, missä suomalainen kansanaines Suomessa on. V. 1922 sattui, että Kansainliiton käsitellessä erästä vähemmistökysymystä, muuan puhuja viittasi Suomeen esimerkkinä siitä, miten kielellisten vähemmistöjen olot voidaan mallikelpoisesti järjestää. Silloin nousi puhumaan lordi Robert Cecil, Englannin edustaja kansainliitossa ja lausui: *„Suomea ei sovi tässä yhteydessä lainkaan mainita, sillä Suomi on siinä suhteessa omituinen ja ainutlaatuinen maa maailmassa, että vähemmistöllä on siellä enemmistön oikeudet ja enemmistö sietää vähemmistön taholta kohtelua, jonka jokainen muu kansakunta katsoisi kansalliseksi häpeäkseen.*"

En malta olla vielä lopuksi siteeraamatta eräitä hra Kivimäen lauseita, en tosin hänen viimeaikaisen toimintansa ajoilta, vaan siltä ajalta, jolloin nuori maisteri T. M. Kivimäki piti ensimmäiset suomalaisuuspuheensa: Näin kirjoittaa hän „Raatajassa" v. 1907—1908:

„Suomalaisen rodun hitaus ja toimettomuus „teoriteseeraus" on ponnistuksistamme huolimatta päässyt vaikuttamaan meihin niin, että yliopiston suomalaistaminen ei ole maalle kaikki kaikessa; kuinkahan moni meistä olisi esim. ollut valmis uhraamaan kaikki *persoonalliset etunsa* yliopiston nurjien olojen korjaamiseksi."

„Jos ulkomaiden yliopistossa joku professori tulee lausuneeksi jonkun varomattoman sanan, joka loukkaa ylioppilaiden itsenäisyydentuntoa tai muulla tavoin tekemään jotakin ylioppilasnuorisolle epämieluista, niin on koko ylioppilasnuoriso viimeistä miestä myöten liikkeellä protesteeraamassa sillä tavoin, sellaisella voimalla, että hyvitys useimmissa tapauksissa saadaan ja ellei muu auta, ryhdytään toisinaan „välittömäänkin menettelytapaan."

„Suomalaiselle sivistyneistölle juuri ruotsalaiset herrat ovat suuri kauhistus, kauhistus senvuoksi, että heidän olemassaolonsa ja epäisänmaallinen omien luokkaetujensa ajaminen ovat pahimpana esteenä suomalaisen kansan sekä taloudelliselle, että henkiselle kohoamiselle."

„Me — tai ainakin jotkut meistä — olemme silloin koettaneet uskoa vapaamielisiin vakuutuksiin „tasaisesta kehityksestä" kielemme ja kansallisuutemme hyväksi ja uskaltaneet luottaa „herrojemme" terveeseen järkeen, mutta oppineet piankin katkerasti katumaan, että sekin on turhaa ja että meillä on ollut liian hyvät käsitykset tästä „terveestä järjestä".

„Mihin eduskunta ei kykene, se on meidän suoritettava ei teorialla eikä arkailulla, vaan voimakkaalla „toiminnan propagandalla".

Helsingissä 5 p:nä maaliskuuta 1937.

Elias Simojoki.

Kivet ja kuuset yhtä ovat . . .

Kylväjä nuori ja kaunis, tartu
vakkaan silloin, kun kevät saa.
Lusteen kylväjäks älä vartu:
tuomari jyrkkä on synnyinmaa.

Kivet ja kuuset yhtä ovat,
niiden kanssa myös yhtä me;
yhtä on kuokat ja sotisovat,
oikein jos viljellä tahdomme.

Rae on ankara, tulva on tosi,
tulvia varten jo padot tee.
Sun omat vaihees ja kohtalosi
kansamme vaiheita tulkitsee.

Viljele, varjele seutuja näitä.
Oikein tee, niin se oikein on.
Peltos on kasvava tähkäpäitä
kunniaks isänmaavainion.

OIVA PALOHEIMO.

Maalaisliiton arvostelu hallituskumppaneistaan kesällä 1936

Maalaisliiton ponnistelujen tuloksena on äskettäin muodostettu hallitus, jossa on pääministerinä edistysmielinen sosialistien ja maalaisliittolaisten jakaessa keskenään muut paikat. On mielenkiintoista palauttaa mieliin, mitä maalaisliittolaiset näistä hallituskumppaneistaan vielä viime kesänä vaaliaapisessaan sanoivat. Lainaamme tähän kokonaisuudessaan, meidän kursivoimanamme, nämä puolueen virallisessa vaaliohjeessa annetut todistukset.

Edistyspuolueesta, jonka johdolla siis hallitus on tällä kertaa muodostettu, lusutaan sanasta sanaan:

„*Edistyspuolue, tuo ohjelmaton sosialistien ja ruotsikkojen liehittelijä ja vain omien kaupunkilaisjohtajiensa persoonallisia etupyyteitä ajava puolue on siksi vähäarvoinen ja vailla tulevaisuutta oleva puolue, että se voidaan tässä sivuuttaa.*"

Ja sosialisteista, työläis-talonpoikaisen hallituksen toisesta tekijästä lausutaan sanasta sanaan seuraavaa, jonka kehoitamme jokaista, erikoisesti maalaisliittolaisia rivimiehiä tarkasti lukemaan.

„LYHENNYSOTE SOSIALISTIEN TILEISTÄ.

Siihen nähden, että herrasluokka ja ruotsalaisuutta tai venäläisyyttä palvovat virkamiehet olivat sukupolvesta sukupolveen sortaneet ja halveksineet kansan pohjakerroksia, onnistuivat sosialistiagitaattorit sortovuosina hämmästyttävän laajassa mitassa juurruttamaan tähän kansaan kansainvälisen sosialismin oppeja.

Häikäilemättömällä, *maalaisväestöön* nähden kokonaan valheellisella agitatiollaan he pääsivät niin pitkälle, että saivat v. 1916 vaaleissa eduskuntaan sosialistisen enemmistön. Kun Venäjän vallankumouksen jälkeen keväällä 1917 tämä heidän miehittämänsä eduskunta voi ryhtyä työhön, oli sosialistiemme aika tullut ryhtyä käytännössä toteuttamaan ohjelmaansa ja täyttämään niitä lupauksia, joita he kansalle olivat antaneet. Tällöin he paljastivatkin kohta oikean karvansa.

Siitä huolimatta, että he olivat *pauhanneet kansanvallan ja parlamenttarismin puolesta,* eivät he nyt, kun heillä oli kaikki parlamenttaariset edellytykset ryhtyä parlamenttaariseen työhön kansan hyväksi, siihen vakavasti ryhtyneetkään.

He järjestivät sensijaan keväällä 1917 Valion voivarastojen ryöstön ja suuren maatalouslakon kylvötöiden aikana, vaikka kansa oli silloin nälkäkuoleman partaalla. He panivat pois viralta järjestysvallan ja tilalle oman miliisinsä.

He järjestivät ryssäläisten sotilaiden kanssa suuria toverikokouksia ja painostivat niiden avulla eduskuntaa, jossa heillä itsellään oli enemmistö.

He järjestivät, harjoittivat ja aseistivat punakaarteja, toimeenpanivat rankaisuretkiä ja murhasivat porvareita ja lopuksi vuoden 1918 alussa yhtenä kauniina aamuna antoivat julistuksen, että he ovat nyt panneet koko eduskunnan ja parlamenttaarisen hallituksen pois viralta, miehittäneet valtioneuvoston, Suomen Pankin ja kaikki korkeimmat virat ja että on alettu kansalaissota.

Se kauhea terrori ja ne pöyristyttävät murhatyöt, joita he yhdessä ryssien kanssa senjälkeen heti ryhtyivät suorittamaan ja joista *hautakivet puhuvat kaikilla kirkkomailla, eivät lähde lähisukupolvien aikana kansan muistosta.*

Heidän myöhempi toimintansa on ollut jokseenkin vaatimatonta ja ohjelmatonta hapuilemista. Heidän omaksumansa marxilainen yhteiskunnallistuttamisohjelmansa, jota parhaillaan sovelletaan käytäntöön Venäjällä, *edellyttää, että itsenäinen talonpoikaisluokka on ensinnä hävitettävä.* Kun he meillä ovat saaneet suuren osan kannattajistaan tähän saakka vielä valveutumattomilta entisiltä torppareilta ja muilta pienviljelijöiltä, on heidän täytynyt tässä ohjelmansa pääkohdassa vain luovia, jotta sanotut joukot eivät havahtuisi näkemään, *kuinka vaarallista sosialistien tukeminen on juuri heille.* Sosialistiemme aika on senvuoksi suuressa määrässä kulunutkin heidän koettaessaan muovailla sellaista maatalous- ja pienviljelijäohjelmaa, joka muodollisesti näyttäisi *heidän talutusnuorassaan kulkevasta maalaisväestöstä* kauniilta, mutta joka silti soveltuisi marxilaisiin periaatteisiin, joiden mukaan *yksityisomistusoikeus on kumottava.* Kuten jokaisen pitäisi käsittää, ovat itsenäisen pienviljelijän toivomukset ja edut kuitenkin tämän heidän ohjelmansa pääperiaatteen kanssa niin jyrkässä ristiriidassa, että *niitä on kenenkään mahdotonta käytännössä yhteen sovittaa.* Sosialistimme ovatkin tämän

vuoksi olleet aina pienasemassa, ja maalaisliitto on onnistunut senvuoksi pakottamaan heidät joskus aikaisemmin äänestämään pienviljelijöile jonkin tärkeän asian puolestakin, vaikka se heistä onkin ollut karvasta.

Nyt päättyneellä vaalikaudella on sosialidemokraattinen puolue ollut kokonaan oikeistolaisen rahavallan ja sitä edustavan hallituksen asioilla. Se on tehnyt *aatteellisen vararikon* luopuessaan aikaisemmin omaksumistaan periaatteista ja pettäessään tuontuostakin oman ohjelmansa ja valitsijoilleen antamansa lupaukset. Peläten maalaisliiton vaikutusvallan lisääntymistä ja hankkiakseen johtajilleen ja uskollisimmille kannattajilleen (kaupunkilais- ja tehdastyöväestölle) joitakin tilapäisiä etuja, ovat sosialistit m.m.:

1) luopuneet punaisesta lipustaan,

2) luopuneet marssistaan,

3) hyljänneet valoin vannotut periaatteensa.

a) *vastustaessaan välitöntä kansanlainsäädäntöä* s.o. kansanäänestysvaatimusta,

b) *kannattaessaan kansan oikeuksien supistamista* talousneuvostoasiassa ja ylimääräisten valtiopäivien koolle kutsumisessa.

4) *vastustaneet köyhän kansan etuja*

a) tukkiyhtiöiden rengastumisen hyväksyessään ja

b) *asutustilallisten lainojen koronalennuksen estäessään.*

Luetteloa voisi jatkaa, mutta jo edellämainitutkin tapaukset riittävät osoittamaan, kuinka *periaatteensa myyvää ja kunniatonta* perääntymistä sosialidemokraattien politiikka on viime vuosien aikana ollut.

Kun sosialistien koko taloudellinen ohjelma tarkoittaa *yksityisen omistusoikeuden poistamista, yksityisyritteliäisyyden hävittämistä ja kaiken yhteiskunnallistuttamista,* ja kun sosialistien kansainvälisyyteen perustuva ohjelma lisäksi tarkoittaa m.m. sitä, että *maataloudesta elävä väestö tässä karussa maassa jätetään ilman kaikkea suojaa* kaikkien maiden vapaata kilpailua vastaan, jopa sitäkin, että ei *ryhdytä edes puolustautumaan* ulkoapäin mahdollisesti hyökkäävää vihollisvaltaa vastaan, ei voi olla mahdollistakaan ryhtyä suorittamaan *mitään positiivista, rakentavaa työtä* tässä ikivanhassa talonpoikaismaassa, vielä vähemmän toimia tämän maan pienviljelijäväestön hyväksi, jota kaikkea he kuitenkin vaaleissa uskottelevat.

Kansainvälisen sosialistisen ohjelman omaksuneilla sosialisteillamme ei siis ole meidän eduskunnassamme oikeastaan mitään suoritettavanaan, sillä uusi vallankumous vuoden 1918 malliin ei täällä voi tulla kysymykseen, ja tätä *maata ei saa asettaa koekentäksi heidän yhteiskunnallistuttamisohjelmalleen,* koska siksi on asetettu naapurimaamme Venäjä ja tulokset siellä ovat jo todettavissa. Tämä kaikki onkin jo lyönyt leimansa sosialistiemme koko parlamenttaariseen toimintaan niin, että siinä ei ole ollut mitään todella rakentavaa havaittavissakaan.

Muissa yhteyksissä on tuotu esille muutamia esimerkkejä viime vaalikaudeltakin, kuinka he oppi-isänsä Marxin kurjistuttamisteoriaan luottaen ovat järjestelmällisesti *koettaneet vastustaa kaikkia maataloudesta elävän väestön tärkeimpiä elinkysymyksiä,* sillä heidän ohjelmansa on, kuten mainittiin, *itsenäisen maanviljelijäluokan hävittäminen, jotta sosialistinen yhteiskunnallistuttamisohjelma voitaisiin toteuttaa.*

Suomen valveutuneen talonpoikaisväestön on nyt huolehdittava siitä, ettei maanpetoksellisten kommunistien soluttama sosialidemokraattinen puolue saa jatkuvasti hallita tätä maata ruotsalaisten ja edistysmielisten avulla. Jos tästä menosta ei tehdä loppua, johtaa se isänmaamme uusiin raskaisiin koettelemuksiin."

Eikö Suomen talonpoika jo vihdoinkin huomaa, millaista petosta hänen kustannuksellaan hänen oman puolueensa johtomiehet harjoittavat talonpoikaisväestön ja koko kansan vahingoksi?

„Uskoa, totella, taistella"

Yrjö R. Saarinen

Tämän päivän nuorisosta syntyy huomispäivän kansa. Vain kansallisesti herännyt nuoriso voi muodostaa kansallismielisen valtakunnan. Vain yksimielisestä nuorisosta voi muodostua yksimielinen kansa. Sinimusta nuoriso on asettanut päämääräkseen kansamme eheyttämisen. — Minkävuoksi? — Senvuoksi, että se haluaa jälkipolvelle *jättää vapaana saamansa vapaan maan, ja se ymmärtää sen olevan taattua vain siinä tapauksessa, että tämän maan yksimielinen kansa on viimeiseen veripisaraansa saakka valmis puolustamaan tätä maata.* Sinimustalla nuorisolla on vuorenvarma usko ylevän päämääränsä saavuttamiseen. Tuo usko siirtää vuoret kansaamme halkovien kuilujen täytteeksi ja kaataa ne epäuskon raja-aidat, jotka puoluemieli on pystyttänyt.

Uskossaan vahvan täytyy osata totella. Puhdas usko säilyy puhtaassa omassatunnossa, jonka ääntä on toteltava. Se ääni ei koskaan horjuta pois oikealta tieltä, jos vaan on omantunnonmukaisesti asiasta hankittu oikeat tiedot. Oikealla tiellä tahtoo nuorisoaan pitää myös Jumalaa pelkäävät ja Isänmaataan rakastavat vanhemmat, opettajat ja sinimustan kansanliikkeen johtajat. Näiden johtoa on suureen päämäärään pyrkivän nuorison aina ja jokapaikassa opittava tottelemaan. Mikäli kasvattajien ja johtajien joukossa on sellaisia, joiden yksinomaisena ohjenuorana ei ole Jumalan kunnian ja Isänmaan menestyksen pyrkimykset, sikäli nuorison terve omatunto varmasti kieltää heitä tottelemasta vääriä opettajia. Me tiedämme, että Jumalaa on toteltava enemmän kuin ihmisiä. Tiedämme myöskin, että kansojen — meidänkin kansamme — historiassa on ollut ja todennäköisesti vastakin tulee olemaan tilanteita, *jolloin isänmaan pelastamisen nimessä on noustava ihmisten kirjoittaman lain sellaista käskyä vastaan, joka asettuu esteeksi maan pelastamisen tielle.* — Vain isänmaaton mieli saattaa nykyään syyttää jääkäreitä siitä, että he lakia rikkoen menivät vihollismaahan sotataitoa oppimaan. Ei ollut laki oikeutettu pidättämään vapaussodan koulupoikia oppitunnilla silloin, kun arpaa lyötiin maan kohtalosta. Kuka tämän maan kansalaisista rohkenee ryhtyä Eugen Schaumannin tuomariksi?

Tuollaisia kaikki vaativan hätätilanteen kohtalohetkiä ei ole kuviteltava syntyvän yhtämittaa. Jos omatunto vaatii nousemaan lain kirjainta vastaan, niin on tuon vaatimuksen oltava niin selvä ja väkevä, ettei mitään epäilystä ole olemassa. Tuollainen vaatimus saattaa astua joko yksilön tai joukon eteen, mutta aina niin ylevänä ja kirkkaana, ettei horjumiselle ole tilaa. Joka omassa mielessään ja tilapäisten sattumien johdosta arvelee tilanteen vaativan lainvastaista toimintaa, muistakoon, että lain rikkomuksesta on kerran vastattava sekä taivaallisen että maallisen tuomarin edessä. *Joka vähäiseenkin lain rikkomukseen kevytmielisesti ja oikkujansa noudattaen ryhtyy, hän hukuttaa kansan ja maan.* Muistakaamme, että lain ehdoton kunnioitus on kansakunnan olemassaolon peruspylväs.

Jokaisen elinkelpoisen kansan nuorison on osattava ja uskallettava taistella. Ensin on taisteltava *minua itseä* vastaan. Oman itsekkyyden täydellinen voittaminen onnistuu vain väkevälle taistelijalle, joka vilpittömästi pyrkii päämääräänsä. Yrittänyt tietää, ettei se ole helppoa. Sitten on koko elämän aika pyrittävä kehittämään itseään kelvolliseksi taistelijaksi tämän maan puolesta. On hankittava selvyys isiemme maan sisäisistä ja ulkoisista vihollisista. Vain ehdoton vakaumus siitä, että marxilaisuus kaikissa muodoissaan on vaara, joka voittaessaan tuhoaa tämän maan, antaa voimia jatkuvaan työskentelyyn tuota vaaraa vastaan. Voittaaksemme on meidän aina ja kaikkialla oikein asein osattava ja uskallettava nousta taisteluun marxilaisuutta vastaan..

Kaikista lupauksista ja kauniista maljapuheista huolimatta antaa historia meille vääjäämättömän todistuksen siitä, että ryssä on lupaukset pettäen ja sopimukset rikkoen kymmenet kerrat poroksi polttanut isiemme maan. Karjalan karkoitukset ja Inkerin itku ovat verta väkevämpänä varoituksena meille. Kymmenet lentokentät ja valtavat tierakennukset rajamme takana antavat meidän ymmärtää vakavan vaaran tätä maata vaanivan.

Hetkeäkään hukkaamatta on työtä tehtävä. *Kansamme kokonaisuudessaan täytyy oppia uskomaan, tottelemaan ja taistelemaan.*

Yrjö R. Saarinen.

Pitäkää päämäärä selvänä

Jos päämäärä on täysin selvillä ja sen ehdoton oikeutus on saanut tajunnan kirkastuneeksi, niin eivät mielipiteitä horjuta minkäänlaiset, oikeat tai väärät välitapahtumat, eivätkä edes henkilökohtaiset hyvät tai pahat teot voi sammuttaa uskoa asiaan.

Tämän vuosisadan taistelu, jota eri tavoin käydään nyt jo melkein kaikkialla yli koko maapallon, on pohjaltaan yksilön vakaumukseen perustuvaa massojen taistelua.

Tässä taistelussa on toisella puolella hyökkääjänä marxilainen maailmankatsomus (sosialidemokraatit, kommunistit, anarkistit, syndikalistit, sosiali-radikaalit, bolshevikit, y.m. ym..).

Kuka on toisella puolen puolustajana? Onko se tuo n.k. vanha porvarillinen yhteiskuntajärjestys? Ei, vaan ne yksilöt, joitten vakaumus on marxilaisen maailmankatsomuksen vastainen.

Tämä seikka on erittäin tärkeä panna mieleen, sillä meitä, jotka vastustamme marxilaisuutta, yritetään sangen usein houkutella yhdellä tai toisella ohjelmakysymyksellä poikkeamaan päätieltä syrjään.

Tämän vuosisadan taistelua marxilaisuuden puolesta ja marxilaisuutta vastaan, käydään meidänkin maassamme ja on käyty jo yhden miespolven aika — vain eri tavoin ja erilaisin muodoin ja keinoin.

IKL-nuorison työ on yksi osa tätä taistelua sen nykyisessä vaiheessa ja ehkäpä tärkeintä, arvokkainta ja tuloksiltaan vaikuttavinta.

Mutta pitäkää päämäärä selvänä. Oppikaa itse ja opettakaa toisille päämääränne ehdoton oikeutus. Vain siten syntyy sellainen vakaumus, joka ei horju, ei lannistu eikä ikinä kukistu.

Teidän päämääränne pitää olla taistelu marxilaista maailmankatsomusta vastaan kristillis-siveellisen maailmankatsomuksen puolesta, Suomen maan ja kansan parhaaksi.

Tämä päämäärä on niin suuri ja korkea, että kukaan ei koskaan kehity tai kasva kyllin täydelliseksi, kyllin virheettömäksi, kyllin puhtaaksi taistelijaksi.

Sen, joka taistelee marxilaista mailmankatsomusta vastaan, täytyy myös kaikin voimin kasvattaa itseään yhä lähemmäksi niitä ihanteita, joita kristillis-siveellinen mailmankatsomus asettaa.

Jos Suomen nuoriso sankoin joukoin yhtyisi taisteluun marxilaisuutta vastaan, niin se yhtyisi samalla siihen itsekasvatustyöhön, mikä liittyy kaikkeen todella isänmaalliseen nuorisotoimintaan. Ja sen itsekasvatustyön seurauksena tässä maassa kerran olisi kansa, jonka isänmaallisuus olisi syvempi, moraali korkeampi, tahto yhteiseen hyvään suurempi ja joka toteuttaisi oikeudenmukaisen yhteiskunnan.

IKL:n nuoriso! Muistakaa, että kun luja paikka eteen tulee, ei auta silloin huuto eikä hihkuminen. Täytyy olla luja usko oman asian oikeutukseen ja varma vakaumus, joka terästää tahdon.

Luja usko, varma vakaumus ja teräksinen tahto — niillä aseilla kukistetaan kerran tästä maasta marxilaisuus.

Artturi Vuorimaa.

NUORTEN MARSSI

(Omistettu Oulun Oppikoulujen Karjala-Seuralle.)

Tule aroiltas halla ja hanki ja yö,
tuo tulta ja tuhkaa ja verta.
Vihan liekki loimu, hulmu ja lyö,
on aikasi väistyä kerta.
Veri syyttäen huutaa, vaatimus on :
Joka miehellä pistimet tanaan! —
Se on käsky rautainen, taipumaton.
Sinis, uskomme taattojen sanaan.

Tuhat tunnemme loitsua raudan ja työn.
Terät kalpojen ahjosta hohkaa.
Sotahuuto singottu helmaan yön
se Pohjolan vartion nostaa.
Tulet vartiovalkeen välkähtelee,
tulet leimuvat, Pohjola palaa.
Kirot Karjalan kansan kirpoelee.
Sinis, vaalimme miehistä valaa.

Veli nostamme roudasta viljavan maan,
taas taattojen kantelon kaikuun,
kunnaille, kaskille Karjalan maan
runot ugrien mahtina raikuun.
Rintamaan, veli, mies, ylös ryssää päin!
Vala rautainen raudassa helää.
Ylös voittoon tai kuoloon pystyssäpäin!
Sinis, heimomme nousee, se elää!

Olli Rautio.

ULKOPOLIITTINEN KATSAUS

III

Ras Desta, urhoollinen, mutta petollinen abessinialainen ruhtinas on tullut ammutuksi, ja tunteilevat mielet unohtavat helposti samaan aikaan paukkuvat kiväärit ryssän asuma-aloilla ja Iberian niemimaalla. Luonnollisestikaan ei puoluesanomalehdistössämme ole näkynyt tarkempia tietoja tapahtumien kulusta. — Ras Desta, joka kirjallisen antautumisvakuutuksensa jälkeen ei ainoastaan jatkanut hyödytöntä sissisotaansa, vaan järjesti Graziania vastaan tehdyn attentaatin — sai ankarien sotalakien mukaan rangaistuksen murhayrityksestä. Tämä on vähän toista kuin vangiksi joutuneen isänmaansa puolustajan summittainen mestaus.

Me pidämme Destaa urhoollisena miehenä, mutta monta urhoollista miestä lienee punaryssienkin keskuudessa, jotenka lopullinen kannanottomme riippuu muistakin kuin persoonallisista tekijöistä.

Samaan aikaan kun Desta teki viimeisen yrityksensä kutsutaan „Hailisen Lassi" olemattoman valtakunnan päämiehenä — kruunajaisiin — mies, jonka teot ovat kaukana velvollisuudesta puolustaa viimeiseen veripisaraan saakka maatansa. Sillä tämä sotaa paennut hallittsija jätti maansa ja kansansa juuri vaikeimmalla hetkellä. Vertailu Destan ja Haile Selassien välillä ei ole jälkimmäiselle eduksi.

Tähtiotsaisia ryssiä Madridin juoksuhaudoissa taistelemassa rauhan puolesta.

Muuten voimme nyt Swentolle tiedoittaa, että n. 90 % niistä italialaisista vapaaehtoisista, jotka parhaillaan taistelevat eurooppalaista vaaraa — kommunismia vastaan — ovat aikaisemmin olleet sotaretkellä Abessiniassa. Jotenka sotakokemuksesta ei ole puute.

Tapasimme nim. tässä äskettäin vuoristojääkärikomppanian päällikkönä Abessiniassa taistelleen oikean pesunkestävän Faskistin (Älä pelkää, Sasu!), joka senjälkeen oli jo elokuussa m.m. lentänyt italialaisilla sotakoneilla Madridin yläpuolella.

Hän kertoi yhtä ja toista mielenkiintoista — m.m. sen, että n.s. puuttumattomuussopimuksen mukainen rannikkovalvonta — tulee enemmän hyödyttämään Francoa kuin „punatulkku" Azanaa, joten oli luonnollista, että Saksa ja Italia sen hyväksyivät, varsinkin, koska italialaisten vapaaehtoisten lukumäärä äskettäin kasvoi kaksinkertaiseksi. — (Taitaa vieläkin kasvaa?) Mitä muuten Espanjan „kauhiaan kapinaan" tulee, oli ryssäläisiä ja ranska-

Valtio — kansakunta

Erään tunnetun ruotsinkielisen kirjailijamme ajatuksia

Uuden maailmankatsomuksen perustana on kaksi tärkeätä vaikutinta — kansallinen ja yhteiskunnallinen. Kumpikaan vaikutin ei ole mitään uutta; voidaanpa sanoa, että ne juuri 19:sta vuosisadalla aatteellisesti huomattavasti kehittyivät. Mutta niinä aikoina ne olivat jatkuvasti ja katkerassa taistelussa ja ristiriidassa keskenään. Tämä ristiriita johti lopulta vanhan maailmankäsityksen ja yhteiskuntien hajoamiseen. Kansallinen ajatus ei ymmärtänyt yhteiskunnallista ajattelutapaa. Se luisui sen vuoksi helposti ylikiihkoilevan hurraa-isänmaallisuuden ilmapiiriin. Yhteiskunnallinen (sosiaalinen) ajattelutapa ei myöskään omalla tahollaan ymmärtänyt kansallista ajatusta. Se menetti senvuoksi kansallisen juurtumismahdollisuutensa ja tungettiin vähitellen itsekkään materialismin ja tuloksettoman luokkataistelun sekä kansainvälisyyden pakkopaitaan. *Uuden maailmankatsomuksen vaikutuksesta pyrkii kansallinen henki yhä lähemmäksi yhteiskunnallista ajattelutapaa ja yhteiskunnallinen aate hakee yhteyden kansalliseen henkeen.*

Taloudelliset vaikeudet, maailmansota ja kansalaissota ovat opettaneet ihmiset ymmärtämään kansakokonaisuuden ja yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden merkityksen. Henkiset ristiriidat ovat johtaneet ihmiset saman veren yhdistämän kansallisuuden tietoisuuteen ja ymmärtämään sen perinnön merkityksen, josta heidän on vastattava kuolleiden ja tulevien sukupolvien edessä.

Mutta tämä maailmankatsomuksellinen yhdistymisilmiö voi tapahtua vain, jos molemmille vallitseville osavaikuttimille annetaan ylevämpi merkitys ja siitä tehdään lähtökohta uudelle henkiselle suunnistautumiselle ja tuomioistuin, jonka edessä jokainen ristiriitainen pyrkimys kunnioittavasti alistuu. Lähtökohtana ei voi olla muu kuin Valtio — suurella V:llä. Nykyään siitä ei ole muuta jäljellä kuin epämääräinen yhdistelmä eri käsitteitä. Siitä on tullut taistelu ja puolueriitojen leikkikalu. Uuden maailmankatsomuksen mukaan on Valtio kaiken perusta — maailmankatsomuksen lähtökohta. Se ei ole kuollut kirjain eikä hengetön virasto — ei mikään sieluton kone, jonka koneisto tuottaa „onnea", kuten paperitehdas paperia. Valtiokäsitteen tulee olla ankkuroituna ajassa tuntemattomaan — äärettömyyteen ja

(Jatkuu seur. sivulla)

---

laisia punaupseerita jo paljoa ennen Francon nousua ollut toiminnassa Espanjassa ja aseita varastoitu suuret määrät.

Mitä Ranskan viralliseen apuun tulee, oli kertojani Irunin luona vallattuja tankkeja tarkastellessaan huomannut kuolleiden tankkien ohjaajien kuuluneen Ranskan vakinaisiin sotavoimiin.

Saksalaisia kommunisteja sanoi kertojamme olleen rintamalla vähänlaisesti. Selitys! Koska juutalaiset yleensä eivät tykkää tappelemisesta.

Mitä rajojen valvontaan muuten tulee — arvelemme, että Blum voi käyttää sitä tekosyytä selitellessään kannattajilleen „kansanrintamalle" — miksi Ranska ei enää voi (uskalla?) osallistua Espanjan laillisen (?) hallituksen tukemiseen.

Mutta palatakseni kertojaani — sanoi hän nähneensä Madridin edustalla punaisten hyökkäilevän seuraavassa taistelujärjestyksessä: I linjassa eteni kansainvälinen kommunistiprikaati, — II:ssa espanjalaiset ja takana ryssät — valmiina konekivääreillään lisäämään niiden intoa, jotka alkoivat saada sodasta kylläkseen. Niin, että jos sinä, Sasu, joskus päätät liittyä *taistelevien* marxilaisten riveihin, niin turvallisinta on pysyä ryssien seurassa.

Lueppas muuten „Siniristin" viimeinen numero ja näytä sitä poskiystävällesi Swentolle. Siinä on „ulkopolitiikkaa" kerrakseen. Ja jos sinua „ulkopolitiikka" kiinnostaa, niin kysäiseppä, mikä Mikko kuomasi vanhempaa veljeä vaivaa, kun ei ala vieläkään painua Roomaan. Taitaa olla jossain vika?

Ja lopuksi — kun painatat suurilla otsikoilla punauutisia Espanjasta lehteesi, niin vilkaiseppas karttaan. Huomaat silloin, että eräät taistelukohteina mainitut paikkakunnat ovat mahdottomassa asemassa rintamaan verraten. Nyt ei vetele sellaiset uutiset, joita esim. lehdessäsi tarjottiin keväällä 1918. Ja terveisiä Swentolle — että pysyköön pakinoissaan kansainliiton piirissä — niin ei tule juteltua asioita, jotka viikkoa myöhemmin on „selitettävä parhain päin".

Ja jos tapaat virkaveljiäsi Uudesta Suomesta, niin kerro, että Välimeren kahtia jakaman Pantellaria-saaren linnoittamisesta tiedettiin Suomessa jo vuosi sitten, joten asia ei aikaansa seuraaville piireille ole enää mikään uutinen.

Paavo S.

KOLME TIETÄ

Kirj. Lauri Laaksovirta

Aina kun kevätaurinko alkaa lämmittää, ja päivät tulevat yhä pitemmiksi, kun hanget humahtelevat, ja ilmassa soi kevään voimakas kutsu, silloin muistuu mieleeni eräs kevät, SE kevät.

Meitä oli neljä nuorukaista. Veljeksiä me olimme, me olimme valmiita puolustamaan toisiamme kaikkea vastaan, mutta vain yksi meistä oli ottanut huomioon tulevaisuuden. Hän oli huomannut, mitenkä isänmaa kutsui voimakkaasti ja vastustamattomasti. Kerran, kun olimme olleet taasen yhdessä, sanoi tuo tulevaisuutta ajatteleva nuorukainen, vanhin joukostamme:

— Huomenna otetaan uusia jäseniä suojeluskuntaan. Lähdemmehän kaikki sinne?!

Ei kukaan vastannut, minäkin pysyin vaiti. Vihdoin kirvoittui kieleni ensihämmästyksestä ja puhuin välinpitämättömästi. Sanoin jotain, että kyllähän minä seuraan. Mutta ne kaksi muuta toveriamme pysyivät yhä sanattomina. Ymmärsin hyvin sen, että yhden meistä oli vaikea olla. Hänen vanhempiensa asema yhteiskunnassa ei ollut niitä parhaita, ja tiesin vielä, että hänen veljensä oli äärimmäisyysmiehiä vasemmalla. Mutta miksi tuo toinen, vaalea ja roteva hämäläispoika ei lausunut sanaakaan? Tämän kohtauksen jälkeen osoittautuikin, että tiet alkoivat erota: Tuhon-Tie, Kultainen-Keski-Tie, Kaita-Tie. Ja me lähdimme kulkemaan kukin omia polkujamme suhteessa 1—1—2.

Kului pari vuotta. Jouduimme eri puolille Suomenniemtä. Ja näin taasen keväällä, kun tulin kotiin odotti minua kirje. Käsiala oli horjuva ja kivulloisuutta osoittava. Postileimasta en saanut tietää mitään selventävää, mutta merkki puhui julmaa kieltään. Kirje oli tullut rajan takaa!

Mieleni paloi jo malttamattomuutta. Aukaisin nuhruisen kuoren ja oikaisin rypistyneen ja surkean kirjepaperin. „Rakas veli!" seisoi siinä. Tulikirjaimin painuivat nuo sanat sieluni syvimpään. Katsahdin hetkiseksi ikkunasta ulos vapauteen, kirkkaaseen taivaan siineen ja tuntiessani mieleni tasaantuvan jatkoin kirjeen lukemista.

... muistathan kerran keväällä 1933! Tiemme erkanivat, minä kuuntelin itsekkyyden ääntä, enkä halunnut nöyrtyä . Nyt se on liian myöhäistä. Heikko ja hento ruumiini ei kestä tätä helvetillistä elämää. Haluan pois elämästä. Tiedätkö, se on kauheaa, mutta totta. En syytä tästä ketään. Kunhan vain kelpaisin edes kuolleena johonkin, kunhan sieluni kiitäisi tähtiin ja saisin yötä päivää ikuisuudessa rukoilla pienen kansamme puolesta. ... Tässäkin parakissa on lähes neljäsataa asukasta. Joka aamu kello viisi haetaan meidät hiilikaivokseen työhön, siellä olemme siihen asti, kunnes voimamme ovat aivan lopussa. ... pyydän sinulta yhtä: en tiedä sen toisen toverimme osoitetta, joka ei liittynyt teihin. Vie sinä hänelle sana kurjasta kohtalostani, ehkä hänkin silloin ymmärtää mitä Suomi vaatii pojiltaan...

Sydämeni vavahti. Hän oli ehkä jo siirtynyt rajan yli. Olipa kalliit lunnaat! Vielä samana päivänä tartuin kirjoitusneuvoihini ja kirjoitin kolmannelle miestä pitkän ja vetoavan sanoman. Kului viikko, kului toinenkin ja kolmannen alussa saapui vastaus.

Mutta SE kirje ei tuonut lohtua eikä toivoa. Olin toivoton, sillä kirjeestä kävi ilmi: „Eläköön Suomen vapaus, mutta minua ei sen turvaajaksi tarvita, muut pitävät siitä huolen. Eläköön vapaamielisyys ja kansojen veljeys, ymmärtäkäämme kaikkia ja eläkäämme kaikkien suuntien kanssa sovussa!'

Toivotonta, se sielu ei välittänyt totuudesta! Kultainen-Keskitie, sopimuksien kautta onneen ja yhtenäisyyteen, sen sielun tie kulki ja kulkee LIIAN matalalla, jotta minä voisin sen käsittää.

Mutta tuon sielun kohtalo aavoilla tundroilla, kolkon Aasian pohjolassa, velvoittaa taisteluun Kultaisen-Keskitienkin kulkijoitten edestä siksi, kunnes maamme on yhtenäinen ja todellakin vapaa!

---

muodostua sen elämän yhteyteen, jonka palveluksessa kohtalomme saa pyhimmän täyttymyksensä. Valtio muodostaa arkisen ahertelumme voimalähteen ja sisällön ja avartaa sieluamme. Se on temppeli, jonne me yksilöinä ja kansana tuomme uhrimme, se on taideteos — jota me kaikki rakennamme. *Valtio sovittaa meidät paikoillemme luomistyössä, täyttää meidät kunnioituksella, jota paitsi ei mikään uhraus ole mahdollista, pyhittää palvelusvalmeutemme ja nostaa meidät yksilönä korkealle katoavaisuuden yli.*

SUOMEN SUOJA

Nyt kun kaikki puolueetkin jälleen ovat alkaneet asettaa valhenuottojaan nuorison pyydystämiseksi, on myös nuoriso kaikesta huolimatta yhä taajenevin joukoin alkanut kerääntyä sinimustain tunnusten alle, kannustimenaan ainoastaan kansallinen työ. Jääkärien ja vapaussoturien työ on saanut jatkajan, kansallinen nuoriso on nyt tulessa heidän vanhoilla linjoillaan. Jälleen on muodostumassa joukko, tosin vielä pieni, joka tarvittaessa pystyy vastaamaan tästä maasta.

Monesta varmasti tuntuu suurelta itsekehumiselta näin mahtipontinen lavastus.

„Kansallinen nuoriso — Suomen suoja",
eikö tuo ole vain pelkkä hurmahenkien keksimä korulause, joka on asetettu syötiksi kokoamaan joukkoja. Nuorisohan on vielä epävalmista, eihän siihen voi niin varmasti luottaa. Turha silloin on puhua Suomen suojasta, jos sillä tarkoitetaan keskenkasvuista polvea, ajattelee moni.

Mutta koko menneisyytemme, varsinkin viime mieseikö tuo ole vain pelkkä hurmahenkien keksimä korulainen epävakainen joukko. Eikö sortovuosien synkkinä päivinä nuoriso ensimmäisten joukossa ollut mukana kansallisten oikeuksiemme puolesta. Eivätkö jääkärien rivit olleet kokoonpantuja juuri tämän kansan nuorisosta, joka ei silloin osoittanut epävakaista mieltä, eikä horjunut, kun oli tullut tilaisuus lopettaa ryssän sorto ja astua itse ohjaamaan tämän maan kohtaloita. Ja eivätkö ne vapaussodan sadat, tuhannet nuoret sankarit, jotka saivat vuodattaa sydänverensä kansansa heräävän huomenen koitteessa, eivätkö he ja heidän uhrauksensa todista mitään nuorison kunnosta? Missä silloin oli Suomen suoja, ellei juuri siinä nuorisossa, joka oli ottanut kansallisen Suomen asian ajamisen itselleen, ja myös järkähtämättä seisoi oman kantansa puolesta.

Vihollinen on yhä edelleen sama: kansamme perusteita jäytävä idän punainen saasta. Se jäytää Suomen kansaa, se on tunkeutunut Suomen kansan keskuuteen. On olemassa ainoastaan yksi ase punaisen ruton leviämistä vastaan, vain *yksimielisyydellä* voimme vastustaa kansaamme joutumasta tuhon omaksi. Täytyy olla aate, joka yhdistää, ja mikään muu kuin sellainen asia, joka herättää tietoisuuden yhteisestä veljeydestä, ei ole siihen mahdollinen. Marxilaisuus on hajoittava luokkaoppi, puolueiden aatteet edellyttävät muita puolueita, kumpikaan niistä ei siis kelpaa. Mutta kansallisuusaate sulkee piiriinsä kansan jokaisen yksilön, katsomatta yhteiskunnalliseen asemaan tai syntyperään, se pystyy kokoamaan kaikki piiriinsä ja siten vastustamaan punaista hajoitustyötä. Mutta niin syvälle on puolueviha ja luokkarajat jo painettu Suomen kansaan, että vanhemman polven keskuudessa on enää vaikeata istuttaa mieliin uutta maailmankatsomusta. Työ on alettava alhaalta, *kansallinen nuoriso* jo kyllä pystyy vastaamaan Suomen tulevaisuudesta, ja kun Suomen nuorisolle on kerran selvitetty sana kansallinen, silloin on todella Suomen suojana kansallinen nuoriso, jonka rivit sulkeutuvat tiiviinä itää vastaan.

Jos tällä hetkellä maamme joutuisi todella seisomaan vastaanottamassa punaisten armeijoiden hyökkäystä, eivät silloin ainakaan ensimmäisinä ole taistelussa ne, joilla näyttää olevan pääasiana juonien punominen parlamentarismin puitteissa. Ei, kyllä silloin on jälleen nuorison astuttava ottamaan vastaan punaisen iskujoukon hyökkäykset ja silloin todella saa koko liberaalijohtokin kiittää hengestään sitä joukkoa, jota vastaan he ovat niin monta herjaavaa sanaa singonneet.

Nyt käydään taistelua nuorisosta, joko punainen tai valkea voittaa. Jos puolueiden onnistuisi saada nuoriso puolelleen, merkitsisi se punaisen voittoa, kun kukaan ei olisi enää vastustamassa marxilaista maailmankatsomusta. Siksi voi olla ainoastaan yksi ratkaisu: täytyy olla olemassa kansallinen nuoriso, sillä yksin se voi taata valkean Suomen säilymisen. Ei ole enää aikaa odottaa, punainen iskujoukko on jo valmiina marssiin ja ellei nuorisoa saada hereille, ei mikään voi idän marssia estää. Siksi on saatava jokainen yksilö taisteluun kansallisuusaatteen puolesta, ja ennenkaikkea on saatava mukaan nuoriso. Jos Suomen nuoriso todella tuntee kuuluvansa samaan suureen heimoon, ei sen rivejä voi mikään peräyttää. Silloin on todella olemassa Suomen suoja — kansallinen nuoriso, jonka sinimustaa rintamaa vastaan pirstoutuvat slaavien hyökyaallot, ja sen nuorison kirkkaista kilvistä heijastuu vapaan heimon nousevan auringon ensi säteet.

K—o H—a.

ONNETTOMAT LIEKIT

Kirj. Vilho Sorvari

Suolla on pimeinä syysöinä tanssinut levottomia virvatulia suon sydänsilmäkkeen tuijottaessa synkkänä pohotuksena pimeälle taivaalle ja pelästyneiden korppien rääkkyessä mustissa männyissä kaamein ähkäisyin.

Ne ovat olleet kamalia nähdä. Antti muistaa aikaisemmassa lapsuudessaan kerran illalla eksyneensä suon lähelle ja viipynyt siellä parisen tuntia ennenkuin sattuman kaupalla osui kotiin johtavalle polulle.

Hän muistaa sen vieläkin. Vaikka tapahtumasta on kulunut puolen toistakymmentä vuotta. Hän on senjälkeen käynyt koulunsa. Sanovat, että hänestä pitäisi tulla pappi.

Ehkä hänestä tulee. Niin hän itsekin ajattelee. Ehkä tähän suurimpana syynä on äiti. Hänhän se aina on puhunut, että lue Antti papiksi, niin että minä saisin iloa sinusta. Sillä katso, ei minulla ole muita kuin sinä, isä on mullassa, sinä olet ainoa.

Eikä poika voi pettää äitinsä toivetta. He ovat muutenkin niin paljon pettyneet. He ovat nähneet nälkää. Äiti, vanha, hellä äiti, mitä hänen on ollutkaan kärsiminen raataessaan myöhäisiin iltahetkiin rikkaiden pyykkiä pesemässä! Oi jaa, äitiparkaa! Hän on tullut uupuneena, kumaraisena kotiin, hänen hento vartalonsa on värissyt väsymyksestä ja kasvoilla on palanut savenharmaa kuumotus. Esikaupungin pikkuinen kellarikerroshuone on ollut kostea ja epäterveellinen, he ovat toivoneet joskus pääsevänsä muualle asumaan, jahka ajat paranevat. Siellä Teräskadun päässä, siellä vasta oli valoisaa ja kuivaa! Ajatella, miten pitikin paljon mahtua elämää ja puhtautta sinne! Joskus, sitten kun ajat paranevat, he muuttavat sinne. Äitikin piristyy, ja Antin luvut sujuvat kahta paremmin.

Eihän siitä kuitenkaan mitä. Ajatko olisivat parantuneet? Päinvastoin. Pula-aika, sanoivat ihmiset. Pula-aika, ei voi pyykinpesustakaan maksaa paljon. On niin tiukkaa.

Tiukkaa. Ooja. Herra paratkoon, se oli tiukkaa! Antin täytyi joskus lähteä nälkäisin vatsoin kouluun, äiti pyyhki salaa kyyneleitä silmistään, he katsoivat toisiansa toivottomina, mutta eivät puhuneet mitään. Mitäpä he puhumaan, hyvä näinkin. Oli kylmäkin. Miksi vielä puhua toivottomasti!

Mutta heidän sydämensä. Ne elivät ja olivat lämpöisiä. Oi, kuinka lämpöinen oli äidin sydän! Mitä he tunsivatkaan kärsimyksissään istuessansa niukan ateriansa ääreen!

Eräänä päivänä joku hyvinpuettu herra tulee Antin kotiin ja istuutuu juttelemaan. Hän, niin, hänellä olisi asiaa. Hän on sattumalta kuullut, että tämä Antti käy koulua. Heillä on kuulemma niukanlaista. Niin, oli kyseessä, jotta tämä Antti pääsisi nyt hyvään paikkaan. Olisi sellaiselle kynämiehelle työtä ja oppisihan sellaiseksi puheenpitäjäksi, kun ovat sanoneet pojalla olevan hyvät puhujalahjat.

— Mihin? kysyy äiti hiukan levottomasti. Sinne työväen piirikeskukseen, saa hän vastaukseksi.

Silloin kohottaa äiti päänsä pystyyn ja katsoo jäykästi herraa. Ei, ei ikinä. Jumalan tähden, ei koskaan hänen poikansa!

Antti ei puutu keskusteluun, istuupahan vain ja kuuntelee. Vieras puhuu pitkään, äiti kieltää, kieltää.

— Jospa miehenne eläisi, ette noin sanoisi, virkkaa vieras viimein kiusaantuneesti.

— Menkää, Jumalan nimessä, menkää ja jättäkää meidät! huudahtaa äiti ja lyyhistyy väsyneesti tuolille kyyneleiden tippuessa poskiaan pitkin lattialle. — Menkää!

Vieras kohauttaa olkapäitään ikäänkuin säälinsä merkiksi ja poistuu.

— He veivät vuosia sitten isän muka vapauttamaan työläisiä. He houkuttelivat hänet jumalaapilkkaavaan taisteluunsa kansan nimessä ja saastuttivat hänen nimensä. Isäsi, Antti, ammuttiin Neitsyniemen vallin edessä hallitusta vastaan nousseena kapinallisena. Kapinallisena! Hyvä Jumala, sinä tiedät, oliko isä kapinallinen! Ei, ei, hän oli Jumalan pilkkaajien petoksen uhri. Oi, nyt he vaativat poikaani, ainoata poikaani. Minun lastani, lastani!

Tänä päivänä Antti kypsyy mieheksi. Jokin suuri ajatus alkaa kangastaa hänen mieleensä, hän ei ole siitä selvillä, koettaa ottaa sen kiinni, mutta aina se luisuu pois. Tuota ajatusta ajaessaan hän joutuu kerran menemään erääseen nuorison kokoukseen, jossa ei ole koskaan ollut, vaikka häntä on pyydetty. Hän on aina luullut sellaisia pidettävän vain herraspojille ja -tytöille. Mutta kuinka toisin siellä onkaan. Jokin hiljainen värinä käy hänen sydämensä ylitse hänen kuunnellessaan kokouksessa pidettyjä puheita. Äkkiä hänen ajatuksiinsa ammahtaa suuri selvyys. Kirkastaa, valostaa kaikin tavoin. Hän ikäänkuin tuntee rintansa laajenevan. Hän haluaisi itkeä, mutta ei voi, käsittäessään nyt kangastuksen, löydettyään ajatuksen. Hän tuntee sen syöpyvän vereensä, hän näkee sen avulla kaukaisuuteen ja ymmärtää nyt, mitä isä on etsinyt lähtiessään taisteluun. Isä vain pettyi. Ei hänen ajatuksensa kohde ollut siellä puolen, missä hän taisteli. Ei se ajatus koskaan voi olla siellä, missä ei ole Jumalaa.

Äiti suhtautuu ymmärtävästi ja liikutettuna Antin innoissaan kertoessa, mitä hänelle on tapahtunut. Hän ei kiellä poikaansa, päinvastoin hänen katseensa käskee.

Antti menee. Hänestä tulee nuorisopuhuja. Jonakin päivänä hän astuu liikutuksesta itkevän äitinsä luokse valkoinen lakki päässään. Kun muutamat vuodet vanhenevat, polvistuu hän alttarin eteen papiksi vihittynä ja kääntyessään näkee äitinsä silmät kosteina, suunnattoman kirkkaina, rakkaina.

Hänen taisteluansa! Hänen intoansa! Oi, se muuttuu mittaamattomaksi. Hän elää aatteessaan, isänmaassaan. Nuoriso seuraa hänen puheitaan värisevin sydämin ja kypsyy niinkuin hänkin joskus kypsyi. Työväenliitoista karkaavat nuoret kuuntelemaan hänen puheitaan. He tulevat, jäävät. Työväenliitoissa kiristellään hampaita hänelle. Seurakunta, jonka pappina hän palvelee, pitää hänen selkänsä takana supinaa. Jonakin päivänä nousee myrsky. Nuorison kiihoittaja! Politikoiva pappi! Ei papin tehtävänä ole puhua nuorisolle isänmaasta. Eikä tuo myrsky enää asetu. Eräänä päivänä se on levinnyt niin pitkälle, että isänmaallinen nuorisojoukko hajoitetaan. Kun Antti saa kuulla tuon määräyksen, lyyhistyy hän polvilleen äitinsä eteen ja purskahtaa itkuun. Äidin vanha käsi hivelee hänen tukkaansa. Ikkunan ohi kiitää musta pilvi, maailma synkkenee, kaikki on niin kovaa ja julmaa ja tulevaisuudessa jymisee valtavia ukkospilviä ja maanjäristys vavahduttelee maata.

Hyvä Jumala! Isänmaa, nuoriso! Antti ei voi enää kääntyä mistään. Ei. Jumalan nimessä eteenpäin pelastamaan nuoria jumalattomien puolelta.

Hän pitää kokouksia, puhuu. Häntä varoitetaan, mutta hän ei kuule. Mitä varten hän kuuntelisi. Hän kuulee sydämestään voimakkaan äänen, hän ei voi hellittää, ei luopua, ei jättää. Hän jatkaa.

Mutta eräänä iltana hän palaa äitinsä luokse kumaraisena, kalpeana. Äiti katsoo tutkivasti häntä silmiin. Poika purskahtaa rajuun itkuun. Voi, äiti, äiti, nyt he löivät kovimman iskun. He eroittivat hänet papinvirastaan vuoden ajaksi. Millä he nyt elävät, millä he tulevat toimeen.

Äiti pyyhkii kyyneleensä ja katsoo taivaalle. Poika, ei heitä ole unhoon jätetty. Pysyä vakaumuksessa on Jumalan tahto. He elävät kyllä.

Mutta Antti on sangen levoton ja masentunut. — Äiti, hän sanoo, nuoriso on heitetty suureen varjoon. Minulta on riistetty nuoreni, minulta on riistetty isänmaani nimi, sillä he haluavat sulkea suuni ainaiseksi. Hän nousee ylös, panee hatun päähänsä ja lähtee ulos. Ilta pimenee. Hän kulkee polkua pitkin metsään esikaupungin taakse, kulkee, kulkee. Viimein hän on suon laidassa, istuutuu kivelle ja tuijottaa mustaan veteen.

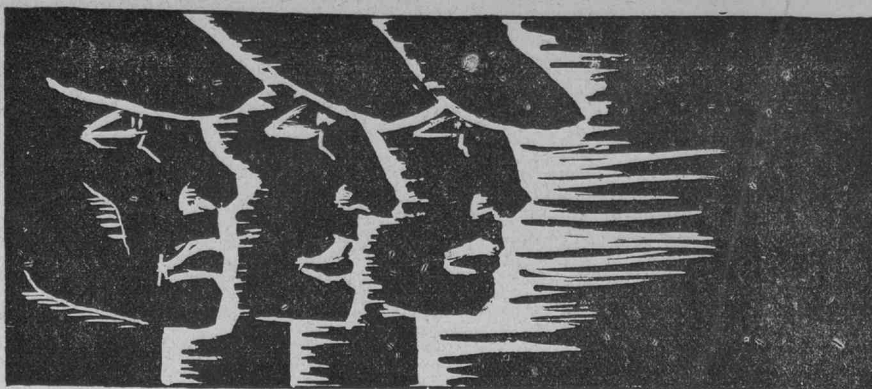
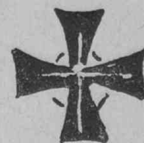
Taas. Hän näkee virvatulien lepattavan suon keskellä levottomina säihkeinä. Hänen sydämensä vavahtaa rajusti. Virvatulet. Niin, hänen nuorisonsa on virvatulijoukko, joka on jätetty kylmään ja pimeään suohon sydän väristen hapuilemaan valkeutta ja vapautta. Korppien rääyntä kiirii ympäri, pilvet hipovat petäjien latvoja, mustuu, pimenee, kaukainen jytinä kiitää pitkin taivaan lakea.

Virvatulet suolla! Hätääntyneet liekit syvässä yössä!

— Jumala, anna noiden liekkien nähdä päivän valkeus ja taivaan lämpö! —

Kun Antti hiukan ennen puoliyötä palaa kotiinsa ja sivuuttaa esikaupungin työväentalon, kuulee hän sivultaan juopuneen miesryhmän kirkuvan: — S—tanan vasistipappi! Virkaheitto akitaattori! Samassa pimeydestä sinkoutuu kivi häntä kohti, hän ei näe sitä. Kivi osuu hänen ohimoonsa, hän tuupertuu kasvoilleen maahan. Veren tulviessa silmiinsä hän ähkäisee: — Onnettomat virvatulet ,suolla — vilkkuvat liekit! Hyvä Jumala — muista — äitiäni — ja virva-tu-lia — —.

Vilho Sorvari.

JUNKKARIT

KIRJ. REHTORI HILJA RIIPINEN

Tämä 2-näytöksinen näytelmä on kirjoitettu niiden lapualaisten koulupoikien muistolle, jotka ennen vapaussotaa perustivat «Junkkarit»-nimisen salaisen aktivistiseuran ja joista moni kaatui 1918-vuoden taisteluissa.

ANTTI
NIKU
ANSSI
JUSSI } Yhteiskoulun 8:nen luokan poikia.

Kaksi muuta kahdeksasluokkalaista.
ESKO, Antin veli, neljäsluokkalainen.
Vahti
Vasja } venäläisiä sotamiehiä.

ENSIMÄINEN NÄYTÖS.

Näyttämö: Antin huone, tavallisen koulupoikahuoneen tapaan sisustettu. Oikealla ikkuna, sen edessä pöytä poikittain, Antin kirjoituspöytä. Perällä kaappi, nurkassa kirjahylly. Peräseinällä kuvatauluja, esim. Edelfeltin Döbeln Juuttaalla, Eugen Schaumanin kuva, Pilven veikko tahi muita näitä vastaavia. Vasemmalla sohvasänky. Perällä vasemmalla ovi. Oven pielessä riippuu takkeja ja joku lakki. Lattialla riepumatot. Ikkunan vieressä seinällä lukujärjestys. Lamppu palaa pöydälle.

Antti ja *Niilo* istuvat pöydän ääressä, Antti takana, Niku päässä ja laskevat.

Niku: Paljonko sait?

Antti: 0,777.

Niku: Sepä vetäsi. Minulle tuli sama. — Vieläkö lasketaan? — Kuule, kahdeltatoistako se koe oli?

Antti: Niin kai. — Olepa hiljaa!

Niku: Mitä nyt?

Antti: (Kuunnellen, rypistäen otsaansa). Etkö kuule?

Niku: Tuotako ryssäin hoilaamista? Mitä siinä on kuuntelemista! — Lasketaan tämä viimeinen vasemmalla!

Antti: Ei haluta. (Lyö kirjansa kiinni). Mitä tästä laskemisesta sitten on. Ei se siitä parane.

Niku: Mitäkö on! Vetästään kympit matikassa. Vai eikö mielestäsi piisaa? (Laskee edelleen.)

Antti: Ei — Niku, — kuuntelehan tuota laulua!

Niku: Mitä tuossa on kuuntelemista. Johan tuohon tottuu.

Antti: Hyi, vietävä! Tottuu, tottuu, sinäkin sanot. Kyllä kai täällä kohta totutaan vaikka mihin.

Niku: (ihmetellen) Mikä sinuun nyt meni?

Antti: Ei mikään. — Eikä se nyt mennyt. Aikaa se jo on minussa ollut.

Niku: Mikä sitten?

Antti: Mikäkö? — Kunpa tietäisin itse. Kunpa löytyisi sana. Mutta kyllä kai se on *viha, kauhu, inho!* — Hyi! Täällä ei ole *miehiä* tässä maassa, niinkuin on ollut ennen. Ämmiä vain, nahjuksia joka sorkka.

Niku: Älähän toki! En minä ainakaan ja tokkopa sinäkään sentään.

Antti: Mitä muuta me sitten olemme! Ja kohta ainakin ollaan, ellei — ellei jotakin *tehdä!*

Niku: Tehdäkö? — Yhäkö enemmän? Kun on koe kokeen perästä. Saadaan vielä tarpeeksi hikoilla, ennenkuin lakit valkenevat.

Antti: Valjennevatko nuo tänä vuonna! — Ja mitä meistä sitten *tulee?*

Niku: No, sitten tietenkin alat päntätä lakia tahi vaikka matikkaa; mikäs hätänä kun pää on kuin partaveitsi. Ja minä, en minä vielä tiedä, mutta enköpä tuota keksi.

Antti: Lakia, totisesti. Ja mitä sillä lainluvulla täällä tehdään? (Katkerasti). Ryssähän sitä meille lukee. Enkä minä, totta vie, ainakaan ryssän rengiksi siinä rupea. — Jään kuin jäänkin möyrimään maata vaikka isäukon päivämiehenä.

Niku: Ei isäsi anna.

Antti: Isäkö. — Kyllä. — Ennen silloin ennenkuin ne veivät hänet vankilaan, hänkin puhui joskus minun luvuistani. Mutta sitten, kun hän palasi, oli hän tullut toiselle mielelle. Isäukko sanoi eilen lähtiessään: „Poika, rohkeutta on vain sillä, jonka jalat ovat kiinni maakamarassa. Ja kun sitä ei näy täälläkään enään, onko ihme, että kaikki menee päin hongikkoa." — Luulenpa hänen tarkoittaneen jotakin.

Niku: Mitäpä hän sillä olisi tarkoittanut?

Antti: (hetken mietittyään) Niku, osaatko pitää suusi kiinni?

Niku: Suuniko? No niinkuin muna.

Antti: Näin ei voi jatkua. Meidän pitää *tehdä* jotakin .

Niku: Mitä sitten?

Antti: (käy ovella kuulostamassa, sulkee oven). Minua tympäisee niin vietävästi tämä haiseva komento. Iljettää. Ja miesten miehet saavat piilotella kuin pahantekijät. Jääkärit ovat Saksassa, eivät pääse tänne apuun. Ja nuo, (kuuluu venäläisten laulua etäämpää) kuuletko, nuo laulavat meidät vielä nukuksiin. — Sinne työväentalolle, siellä taas mennään veljeilemään. Hyi, totisesti, mihin on tultu. Hoilaavat ja roikastavat kuin herrat ja keisarit. — Ja mekin — aikamiehet — tavaamme matikkaa ja ryssää ja jos mitä joutavaa. Ja maa on pian kuin ryssän tunkio. —

Niku: Jopa puhut synkkiä.

Antti: Mekin tämän maakunnan pojat olemme kuin mitäkin itikoita, niin ettei tikkua ristiin saada.

Niku: Onhan palokunta. Mikset liity siihen?

Antti : En viitsi. Mitä siitä sitten tulee. Kepit olalla aikamiehet ja ryssät tirskuvat sivulla ja osoittelevat sormillaan. Eivät edes pelkää.

Niku: Mitä ne aseettomista, itsellään kun on aitat täynnä aseita.

Antti: Siinäpä se. Aitat täynnä. — Joka kerta kun menen kouluun, niin siinä Takalan makasiinin kohdalla, jukoliste, kun kouriani syyhyy. Ja se ryssän toljake, joka siinä muka seisoo — svabodoineen. Pyssykin monesti kuinka päin sattuu — se kai on svaboodaa se.

Niku: Joo, joo, olisi niitä miehiä täälläkin, vaan kunpa ei ole aseita.

Antti: Kuule — osaatko pitää suusi kiinni?

Niku: Johan kuulit.

Antti: Minulla on tuuma. Olen miettinyt sitä kauan, koko syksyn . Meidän täytyy —

(Esko syöksyy sisään) .

Esko: (huutaen) Pojat, tiedättekö, mitä on tapahtunut?

Antti: (kärsimättömästi) Mitä sinä nyt täältä haet? — Tietenkin ryssät ovat jotakin tehneet. Jo me sen osaamme.

Esko: Ei, vaan muuta. Koulun pihalla oli palokunnan harjoitus.

Antti: No tiedetään sekin, mene nyt, meillä on laskemista.

Esko: Niin, mutta sitten tuli ryssiä!

Antti: Katsomaan ja tirskumaan. Lähde nyt! Ei meillä ole aikaa.

Esko: Älä ole olevinasi! Kun et kuitenkaan itse uskalla kuulua palokuntaan, herra ylioppilaskandidaatti! —

Antti: Kekkula! (nousee ja tarttuu Eskoon, työntää menemään). Ulos ja paikalla!

Esko: (huutaa ovelta) Palokunta on vangittu koulun pihalla. Ryssät ottivat vangiksi. Ainakin sata ryssää oli siellä.

Antti: Hä? — Mitä sinä höpäjät, poika.

Esko: Oikein totta. Otettiin vangiksi. — Niinkuin sodassa! Siellä ne seisovat nyt. — Teidän luokkalaisiakin oli. Me olimme poikain kanssa katsomassa. Nyt sen tiedätte. — Siitä tulee rymy!

Niku: Onkohan tuossa perää?

Esko: On siinä. Ja te vain luette läksyjä. Hyvästi herrat! (juoksee pois).

Antti: Jokohan olisi totta. — Jahah! — No sinne on nyt mentävä.

Niku: Nytkö? Kuinka nyt? Haluttaako vangiksi?

Antti: Minä lähden nyt palokuntaan (ottaa lakkinsa).

Niku: Älähän. Entä jos istutaan kiikssä huomenna.

Antti: Se on sama. Nyt *täytyy* mennä.

Niku: Samapa tuo minusta. Mennään, niin mennään. En minä miestä huonommaksi jää. (ottaa lakkinsa) .

(Ovi aukeaa ja Anssi ja Jussi ilmestyvät ovelle).

(Jatk. seur. n:ssa.)

Paan: Isänmaallisesta viiksivahasta ja pikilapusta . . .

Mesperon maassa oli joskus tultu itsenäiseksi valtioksi. Tämä tietysti oli perin ilahduttava asia. Se oli niin ilahduttava juttu, että mesperolaiset, jotka itsenäiseksi tullessaan olivat jakaantuneet kahteen leiriin, isänmaallisiin mesperolaisiin ja isänmaattomiin (jotka kyllä eivät voineet ilmassakaan olla, nuo jälkimmäiset), antoivat vihollisillensa anteeksi ja riemusaatossa istuttivat heidät maataan hallitsemaan edes näin korvataksensa vihollisille näiden katkeran häviön. Tämä sinänsä oli sangen hieno juttu, mutta nuo epäisänmaalliset mesperolaiset olivat vielä hienompia. Tai oikeastaan heidän asiansa olivat hienoja. He kuuluivat köyhälistöön, ainakin kuvittelivat kuuluvansa, eivätkä huomanneet, että heillä toisinaan oli frakkipuku yllään ja muutamia miljoonia pankissa, mitkä seikat eivät oikein vakuuttavasti osoita käyhälistöläisyyttä. Hienojen asioidensa vuoksi he halusivat hienontaa koko Mesperon. He keksivät hiivatin hienon maanpuolustusohjelman, joka oli niin hieno, että täytyi olla aika älynuppi, ennenkuin jaksoi ymmärtää sen ohjelman hienoja ideoita. Se nimittäin julisti, tuo maanpuolustusohjelma, ettei *kenenkään tarvitse puolustaa maatansa*. Tämän täytyi olla mitä korkeinta viisautta, oikeata ajatuksen hienoutta. Lisäksi ohjelma inhimillisesti selitti, että isoja vihollismaita (varsinkin erästä tunnettua Mesperon vihollista) oli kohdeltava säädyllisellä tavalla, jos sattuisi niinkuin sota tulemaan. Sillä olihan rumaa sodassa ampua vihollista. Oli mentävä vihollista vastaan kohteliaasti kumartaen ja sanottava: *Olkaa hyvä, tässä on maa avoinna teidän soitellaksenne kansainvälisiä viisuja kahdentoista tuuman tykeillä.*

Mikä suuri julistus! Mikä pilviä hipova ajatus! Jos Mesperossa olisi joskus ollut vaikka tsaari, olisi tuota maanpuolustusohjelmaa pitänyt kunnioittaen teititellä ja puhutella sitä: Teidän tsaarillinen korkeutenne.

Ja mesperolaiset isänmaallisetkin, joiden isänmaallisuus rajoittui vain siihen, *että he joskus vahasivat viiksensä kotimaisella viiksivahalla*, kunnioittivat tuota ohjelmaa perin suuresti. Hekin alkoivat olla kypsiä aukomaan rajoja isolle naapurille kohdellaksensa sitä inhimillisesti.

Mutta silloin nousivat mesperolaiset nuoret nuoruuden tyhmyydessään takajaloilleen, niinkuin sanottiin. Isänmaa, he puhuivat. Mitä? kysyivät vanhat mesperolaiset vahattujen viiksiensä takaa ja nuuskivat kotimaisen vahan tuoksua. Isänmaa. Hyvät lapset, te ette tiedä isänmaasta mitään! Me kyllä hoidamme sen asian.

Mutta tämä hoitaminen näytti nuorista samanlaiselta hoidolta kuin se, mitä kutsuttiin ilmahoidoksi. Toisin sanoen: koko hoito oli tyhjää. Isänmaa Mespero oli ilman hoitoa. Nuoret puhuivat innostuneina maansa rakkaudesta, niin että vanhojen mesperolaisten viiksivaha suli ja juoksi pitkin huulia ja tippui maahan. Kun viimeinenkin vahapisara oli pudonnut, olivat he puhtaita poikia kaikesta, mikä haiskahti isänmaalle. Ja kun he näkivät, mitä olivat menettäneet, ja kun he näkivät nuorison saaneen sen, mitä heillä ei ollut, nousivat he vanhuuden ja viisautensa profeettoina julistamaan, että ei lapset, ei se ole isänmaallista, mitä te kuvittelette. *Isänmaallista on vain viiksivaha.*

He eivät kuitenkaan saaneet vahaansa takaisin. Mesperon metsät olivat hakatut maan tasalle ja myyty ulkomaille. Ei siis saanut edes pihkaa viiksien peitteeksi, jota nuuskiskellessa olisi syntynyt isänmaallisuutta. Ei ollut mehiläisiä, sillä ne oli hävitetty, koska ne muistuttivat liian paljon sotilaallisia lentokoneita. Eikä tietysti ollut vahaakaan. Ei ollut muuta kuin punamultaa. Mutta sekin, riiviö, sattui olemaan ulkomaalaista, niin houkuttelevaa kuin se olikin. Sitä ei nuorison tähden voinut sivellä viiksiinsä, vaikka mieli tekikin.

Mesperon vanhat ja viisaat pohtivat tilannetta kaikessa sen kaameudessa. Vihdoin joku, joka taisi olla hiukan viisaampi toisia ja ulkoapäin sitäpaitsi puleerattu ja sliipattu niin hyvin, ettei hänen ihonsa väristä saanut tolkkua, oliko se punainen vai sininen, valkoinen, keltainen tai vihreä, ehdotti, että nuorison suu suljettaisiin ikivanhalla keinolla: *pikilapulla*. Ehdotus sai kannatusta. Nuoriso otettiin kouluista, vietiin asianomaisen virkamiehen luokse ja leimattiin pikilapulla. Nuoriso murisi ja turisi pikilapun takana, mutta vanhat evät sitä kuulleet, vaan pitivät keinon täysin varmana. Nämä vanhat eivät ajatelleet, kuinka oli maan tulevaisuuden laita, kun nuorista, joista kerran oli tuleva vanhoja, tehtiin mykkiä.

Mesperon valtakunnan tulevaisuus lepäsi tästä lähtien raskaana verenvikana vanhojen mesperolaisten päällä. Viholliset puhdistivat jo tykkejään. Taivaanrannoilla kuului nousevan ukkosen jyminää. Maanjäristyksen kosketus vapisutti Mesperoa.

Eivätkä vanhat mesperolaiset kuulleet mitään. Pantuaan nuorison suuhun pikilapun menettivät vanhat mesperolaiset kuulonsa. Mykkä nuoriso itki ja valitti. Se kuuli ja näki, mutta ei saanut puhua. Sen sydän vapisi tuskasta taivaanrantojen jyminän yltyessä. Mutta mitä se enää voi, sillä heidät oli suljettu sinetin taakse.

NUORI MAAILMANKATSOMUS

Miksi IKL:n edustama maailmankatsomus saa niin hitaasti jalansijaa kansamme keskuudessa? Viimekeväisissä vaaleissa odotettiin suurempia saavutuksia. On kuitenkin saavutettu jotain, josta voi olla iloinen ja toivorikas. *Siemen on kyvetty. Työntekijöitä on paljon.*

Adolf Ivar Arwidssonista on sanottu, että hänen nuoruutensa oli siinä, että hän oli toivottoman yksinäinen taistelussaan. Näinä aikoina harjoitetaan puhutun ja painetun sanan avulla propagandaa joka puolilla maata. Kukaan kansallinen julistaja ei enää ole yksinäinen. Suomalainen ei usko äkkiä, hän kypsyttää sisässään niitä ajatuksia, joita hänelle on tarjottu, ja tekee ratkaisun vasta pitkän harkinnan jälkeen. Nuori maailmankatsomus kypsyy ja kasvaa sydämissä hitaasti, mutta varmasti.

Iskulauseet „ulkolaisten esimerkkien jäljittelystä" y.m. ovat jo menettäneet tehonsa. Onpa puolueitten hätääntynyt omatunto pakoittanut ottamaan käytäntöön sellaisia iskulauseita kuin „kansan yhteinen etu" ja „yhteinen paras". Miten näitä käytännössä toteutetaan, on toinen asia. IKL:n ohjelmassa on keskeisenä kansakokonaisuuden ajatus. Sillä on perusteensa kansamme vuosisataisessa kaipuussa vapauteen ja kansalliseen yhtenäisyyteen. Se ei ole ainoastaan määrätty katsantokanta tai ajatussuunta, vaan ennenkaikkea *kutsumus ja elämäntehtävä,* joka näinollen vaatii työntekijöikseen nuoria ihmisiä. Liberalismin päämäärä on *onnellinen ihminen,* IKL:n päämäärä on *onnellinen kansa.* Isänmaa on kaiken päämäärä, rakennus, kansalainen on rakennuskivi.

J. W. Snellman sanoo: *„Turve ei ole isänmaa, orjan ottelu nälkää vastaan ei ole kansalliselämää, jäljet vihollisen hevosen kavioista ei historiaa."* Isänmaanrakkautta ei voida mitata kääntymyksellä omiin maapaloihin. Oikea kansalliselämä ei ole siellä, missä nähdään nälkää ja puutetta. Siellä missä isänmaallisuus parhaimmillaan ratkeaa juhlapuheisiin, ja siellä missä isänmaallisuutta katsotaan kapitalismin etuoikeutena, siellä se nähdään valheellisena. Oikea isänmaallisuus tarkoittaa alituista yhteiskunnallisten olojen parantamista ja uudistusta, sillä eihän Isänmaa ole vain muutamien etuoikeus, vaan oikea Isänmaa on se, missä kaikilla on hyvä olla, kaikilla samat oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet. Kansan nuorisossa nähdään aina paremman tulevaisuuden lupaus. Se nuoriso, joka on luvannut työnsä ja elämänsä maansa hyväksi on ainoa hyväksyttävä ja mahdollinen nuoriso, muu joukko jää liberalismin ja sen kasvatin, marxilaisuuden sylilapseksi, joka ei osaa muuta kuin arvostella muita ja etsiä omaa etuaan.

Sanotaan, että kun ihminen vanhenee, niin hänen ihanteensa varisevat, unelmien siivet palavat ja käpertyvät elämän kiirastulessa, pettymykset tekevät entistä varovaisemmaksi ja kovemmaksi, mutta kuitenkin: tehtävä on aina edessä, on niin, että kukaan ei voi paeta Jumalan kasvoja, mutta ei myöskään kukaan voi paeta Isänmaan kasvoja siellä missä se käsitetään suureksi kutsumukseksi. Eivät aina Isänmaan kasvot ole „ystävällisiä äidinkasvoja". Ne ovat tällä hetkellä vakavat ja syyttävät. Jokaisen on löydettävä tiensä, nuoret ja vanhat, rikkaat ja köyhät näkevät „palavan pensaan" edessään.

Raamatussa kerrotaan miehestä, joka näki kansansa turmeluksen ja siveellisen rappion, mutta ei voinut puhua, sillä hänellä oli „saastaiset huulet". Isänmaan hyväksi ei voida koskaan tehdä kantavaa työtä jaetuin mielin. Täydellä sydämellä, uhrivalmiina saavutetaan suurimmat tulokset. Kansallinen nuoriso edustaa uutta maailmankatsomusta, kansakokonaisuuden ajatusta, joka vaatii sanan ja teon propagandaa, elämänmittaista uskollisuutta ja työtä tämän asian hyväksi. Intoilijat vievät aatetta eteenpäin ja kansallinen nuoriso, uusi maailmankatsomus, tekee työtä koko kansan hyväksi.

Eräs ulkomaalainen on sanonut: „Kullekin kansalle voidaan antaa arvoa vain siinä määrässä, miten paljon kansa rakastaa isänmaataan." On muistettava, että isänmaanrakkaus olemuksensa mukaan ei ole vain tunnetta, vaan se pakottaa tekoihin, rakastamaan yhteistä kansakokonaisuutta. Kansallinen nuoriso on lupaus, sen olemus ilmenee uutena maailmankatsomuksena, sen tehtävä on työskennellä Isänmaan kasvojen edessä Jumalan kunniaksi.

„Vannomme sen:
pois petturien punapaidat
ja ryssien saasta!"

Metsäsissi Hannu Aapranpoika

Kertomus Roth'in ja Spoof'in päiviltä

Kirj. *Heikki Asunta.*

Tasaiseen tahtiin halkaistiin laakea Siikakangas ja sivuutettiin Pohjan yksinäinen metsäkylä. Nuori päällikkö tuntui tuon tuostakin silmäilevän tutkivasti Hannu Aapranpoikaa, ikäänkuin saadakseen selville, mahtoiko tämän harjasmaisen hiuskuontalon alla sittenkään piillä mitään erikoisempaa. Kaviot tömähtelivät tiehen konemaiseen tahtiin, ja — riksit kontin pohjalla, — ne noudattivat uskollisesti samaa tahtia.

Hannu Aapranpoika puolestaan yritti parhaansa mukaan tehdä huomioita vangitsijastaan. Kaikesta päättäen paremman puoleinen aikaansaannos ryssäksi, tuli lopputulokseksi. Otsa oli viisas ja korkea, suu pensasmaisten viiksien alla kauniisti muodostunut ja herkkätunteinen, eikä silmissä ollut animaalista, arokansoille ominaista paloa. Nenä oli suora ja sieraimet kiinteät, eivätkä ne näyttäneet alinomaa värähdellen tunnustelevan ilmaa niinkuin muiden ratsumiesten. „Tuota naamaa on vaikeata saada pois mielestään", ajatteli Hannu Aapranpoika itsekseen, eikä hän vielä sillä hetkellä aavistanut, että elämä kerran olisi todistava oikeaksi hänen ajattelunsa.

Laskeva aurinko punasi jo metsän latvuksia, kun pieni saattue ehti Ruhalaan, rikkaaseen rintamaakylään Ruoveden puolella. Mutta jo kauan ennen sitä, kumajavaa honkanummea kuljettaessa, oli Hannu Aapranpoika pannut merkille erään silmäänpistävän seikan: ryssien vahteja vetelehti kaikkialla; mahdottomiin ja mahdollisiin paikkoihin niitä oli sijoitettu. Uteliaisuus sai yhä suuremman vallan hänessä. Mitä ihmettä mahtoi moinen ilmiö merkitä; Suomen armeijahan majaili jossakin Pohjanmaan lakeuksilla; mitä syytä oli ryssien pitää vahtia näin eteläisten teitten varsilla?

Hän oli jo vähällä unohtaa osansa ja kysäistä asiaa lähimmältä ratsumieheltä vajavaiseen Venäjän taitoonsa turvaten, mutta silloin lähestyttiinkin jo määrän päätä — pientä riihtä, joka kyyköitti maantien varrella ikivanhan petäjän alla ja johon vangin oli määrä sijoittua.

Hannu Aapranpoika tunsi veren ihanasti alkavan kiertää suonissaan, kun köydet jälleen irroitettiin ranteista ja nilkkataipeista. Samalla alkoi kuitenkin voittamaton raukeus virrata jäseniin ja mieli kaipasi levolle. Mutta siihen ei nyt ollut aikaa. Vain tuopin vettä sai vanki niellääkseen; silloin aloitti päämies kuulustelun, jonka pätevyyttä ei käynyt kieltäminen.

Aluksi yritti Hannu Aapranpoika entisiä konstejansa: toljaili saamattoman näköisenä ympärilleen ja katsoi tarpeelliseksi varmistautua jokaisesta kysymyksestä aitohämäläisellä vastakysymyksellä: hä? Tapa näytti ensin hiukan huvittavan kuulustelijaa, mutta sitten näytti hänen malttinsa menevän ja hän teki pian lopun Hannu Aapranpojan mutkailuista. „Olette koululainen", sanoi hän painavasti, ja kun kuulusteltava itsepintaisesti yritti tehdä väitteen tyhjäksi, lauloi hän itse „Gaudeamuksen" alusta loppuun ja kehoitti Hannu Aapranpoikaa hymyssä suin ottamaan siihen osaa. Ja silloin huomasi tämä, mikä hänet lopullisesti oli saattanut liisteriin, eikä hän enää katsonut asialliseksi kiemurrella vastaan.

Suuriakaan syitä ei hänestä sentään löydetty, mutta pohjoiseen, Kolkinkankaista kylää, kotikylää kohti oli häneltä tie poikki. Syytä siihen ei ilmoitettu, vaikka Hannu Aapranpoika tivasi sitä melkein nyrkit sojossa. „Ei", ilmoitettiin vain ilman muuta, „pohjoiseen ei kenenkään sallita kulkea Ruhalan vuolteen yli". Oli parasta, suostutteli nuori ratsupäämies, Hannu Aapranpojan alistua kohtaloonsa. Riihessä oli hyvä olkikasa lepäillä, eikä vahtia pitävällä kasakalla ollut mitään häntä vastaan, ellei Hannu Aapranpoika itse miettinyt koirankureja.

Siihen hän sai tyytyä. Riihen ovi avautui yksinäisyyttä uhoavana hänen edessään, ja sanomaton jännitys laukesi Hannu Aapranpojan mielessä, kun hän huomasi, ettei konttia otettu häneltä pois.

Kauan sai Hannu Aapranpoika kieritellä oljillansa, eikä unen tulosta näyttänyt olevan toivoakaan. Yö oli pitkä ja hiljainen. Vartijaryssän ratsu kalisteli kuolaimiaan seinän takana, ja ryssä itse kuului tunnontarkasti pysyttelevän valveillaan. Pariin otteeseen yritti Hannu suomenkielistä keskustelua hänen kanssaan, mutta kummallakin kerralla päättyi yritys slaavilaisen murhemieliseen toteamukseen: nje' snaju; gavaite pa ruski. Ovea hän ei suostunut aukaisemaan edes tätä huomiotaan ilmoittaakseen. — Tunnit vierivät; mitään ei tapahtunut, painostava ikävä vain oli olla.

Mutta kun kaakon ranta jo hiukan alkoi valjeta ja ikkunan valojuova kirkastua, sai Hannu Aapranpoika yht'äkkiä tervetullutta virkistystä. Jostakin etäänpää saapasteli vahtiryssän luo toinen ja vilkas keskustelu auringonkukan siementen pureskelun säestyksellä sai alkunsa. Puhelu oli yksinkertaista ja selkeätä, niin ettei Hannu Aapranpojalla ollut suurtakaan vaivaa ottaa selvää siitä. —

Aluksi puhuttiin vain sydämen asioista: maatjuskoista, jotka itkeskelivät koreat silmänsä punaisiksi kaukana Donin aroilla; vodkasta, jota niin perin säästeliäästi sai näillä vaivalloisilla retkillään nauttiakseen koruton musikka ja syöpäläisistä, jotka näillä raukoilla rajoilla tuntuivat monin verroin verenhimoisemmilta kuin kotimaan rauhalliset, lempeämieliset ja säyseät luontokappaleet. — Hannu Aapranpoika kuunteli sotatovereitten pakinaa kyllästyäkseen heti aluksi sen mitättömään sävyyn, mutta sitten sai keskustelu luonteen, joka pani hänet tuokiossa heristämään korviaan ja olemaan valmis kuuntelemaan joka sanan.

Äsken tullut jutun aloitti. Se tuntuu olevan ennestään tuttu ja moneen kertaan vatvottu, mutta hyvin se vielä kelpaa puheen aiheeksi kahdelle kasakalle, jotka tappavat oudon valoisaa heinäkuista yötä vieraan taivaan alla. Hannu Aapranpoika kuulee ihmeekseen keskusteltavan kahdesta merkillisestä miehestä: „amiraali Spuffista" ja „kenraali Ruttista", jotka ovat matkaansaattaneet monenkaltaista pahaa ryssien sotajoukoille. Kertomus on niin outo ja melkein mielettömän tuntuinen, ettei Hannu Aapranpoika aluksi siihen suurestikaan jaksa uskoa. — Mutta vähitellen usko vahvistuu ja luonto nousee. Jossakin pohjoisen puolessa, lähimailla on tapahtunut kummia asioita: kuormastoja on hävinnyt jäljettömiin, miehiä mennyt manalle kuin luteita. On noussut esiin kummia amiraaleja, outoja kenraaleja; se on selvää, muuten eivät ryssät heistä noin peittoaisi partojansa?! Ja sitäpaitsi: miksi ovat tienvarret ja sillankorvat näin miehitetyt ja varustetut?! Ja miksi keskittää ryssä yhä joukkonsa näille maille, vaikka rintama on kaukana pohjoisessa, korvin kuulumattomissa?!

S e l v ä o n! Suomalaiset ovat panneet keltiäisiä ryssäin paitoihin jossakin lähimailla; siinä koko juttu! Ja selvitettyään sen itsellensä, päättää Hannu Aapranpoika kiven kovaan, ettei hän enää seuraavaa yötä aio viettää vankeudessa.

Aamu tekee nousuaan, ja nyt alkaa ilman vähittäinen kirkastuminen vuorostaan ärsyttää Hannu Aapranpojan mieltä. Oudot sanat „amiraali Spuff ja kenraali Rutt" soivat hänen korvissansa, ja hetki hetkeltä käy yhä levottomammaksi hänen halunsa päästä sinne, missä sillä hetkellä tapahtuu suuria asioita. Ryssät molottavat seinän takana, eikä toinen aikoihin näytä ottavan lähteäkseen. Vasta pitkän tuokion kuluttua hän sen tekee, ja siihen mennessä on Hannu Aapranpoikakin mielikuvissaan aukonut itselleen tien vapauteen.

Varovasti, tuohi tuohelta on hän purkanut konttinsa välipohjan ja turhaa ääntä pitämättä ottanut esiin riksit ja kätketyn, kaksireikäisen pistoolin. Kumpikin piippu on täydessä latingissa, mutta surukseen huomaa Hannu Aapranpoika nyt, että toinen niistä on purettava. Vain sankkiin jättää hän ruudin paikoilleen, ja niin on hänellä valmiina tulusrauta parhainta laatua. Ikävää vain, että iskennän ääni saattaa kuulua ryssän korviin ennen aikojaan ja sitä ei saa tapahtua, ei millään hinnalla. Sillä Hannu Aapranpoika on kertakaikkiaan päättänyt sytyttää riihen tuleen ja paeta metsään palon aiheuttamassa hämmingissä.

Hän kerää tukun olkia oven luo ja niitä kahistellen antaa piin iskeä. Ääni kuuluu kyllä, mutta ei tarpeeksi selvään, jotta ryssä saattaisi ottaa tolkun siitä. Sankki leimahtaa ja — pian leimahtavat oljetkin.

(Jatk. seur. n:ssa.)

„Kaiveta vielä ei Karjalan hautaa . . ."

Viipurissa joku viikko sitten vietetty suuri maakunnallinen nuorisojuhla todisti, että Kannaksen nuoriso haluaa valvoa ja taistella. Viipurin osaston toiminta ei suinkaan pysähtynyt tähän, vaan suunnattiin toiminta eteenpäin. Kirjastotalossa 23. 2. vietetty suuri veljesilta oli tarkoitettu varojen keräämiseksi maakuntaan lähiviikkoina tehtäviä hyökkäysretkiä varten, ja onnistui se niin, että ensimmäiselle iskuretkelle voitiin valmistautua lähtemään jo helmikuun lopussa, eli tarkemmin 28. 2.

Kolmattakymmentä nuoriso-osastolaista käsittävä retkikunta saapui sanottuna päivänä *Koivistolle,* jossa pidettiin nuorisojuhla, mutta siitä ei kuitenkaan monien yhteensattumien vuoksi muodostunut sellaista innoittavaa hyökkäysretken alkajaistilaisuutta kuin odotettiin. Viipurin piirin nuorisotyön ohjaajan toimittaja *Ilmari Unhon* ja luutnantti *Ruosmaan* puheet ja retkeläisten kuorolausunta ja iskulaulut muokkasivat kuitenkin yleisön mielialan sikäli lämpimäksi, että ensimmäisen tilaisuuden voitiin katsoa onnistuneen jo varsin lupaavasti.

Seuraava etappi oli *Uusikirkko,* jonne ei kuitenkaan lumipyryn tukkeamien teitten vuoksi päästy suoraan, vaan täytyi kiertää Viipurin kautta, jossa Unho luovutti retkikunnan komennon luutnantti Ruosmaalle ja seuraavana aamupäivänä päästiin matkalle kohti Uudenkirkon pitäjää. Toisena puhujana täällä piti esiintyä toimittaja Liuksen, mutta hän ei ollut saapunut lainkaan paikkakunnalle, tosin, kuten myöhemmin kävi selville, täysin pätevän syyn takia. Juhla onnistui kuitenkin erinomaisesti. Yleisöä oli yli puolentoista sadan, jota tulosta paikkakuntalaiset pitivät yllättävän suurena.

Onnistuneen tilaisuuden ja saavutetun menestyksen innoittamana suunnattiin seuraavana päivänä matka kohti kolmatta etappia, *Rautua,* mutta jälleen eräitten vaikeuksien takia tuli matka suorittaa Viipurin kautta. Täällä löydettiin myös puuttuva puhuja, ja retkikunnan komentaja määräsi patrullin hänen kintereilleen, että mies ei pääsisi enää katoamaan. Niin ei todellakaan käynyt, sillä reippaan mielialan vallitessa saavuttiin klo 18.30 maissa *Raudun* kirkonkylään, jossa jäi vain puolisen tuntia aikaa komean lavastuksen kuntoonlaittoon, joka kaikkialla herätti yleisössä erikoista hämmästystä ja ihmettelyä. Kahden akateemisen neljänneksen kuluttua määräajasta voitiin juhla alkaa. Vakavaa rajan kansaa oli saapunut salin täydeltä, ja oli mieliala juhlassa varsin sydämellinen. Lausuntakuoron esityksiä varsinkin tunnuttiin seuraavan erikoisella mielenkiinnolla.

Neljäs etappi oli *Metsäpirtti,* jonne saavuttiin keskiviikkona puolen päivän tienoissa. Iltapäivä vietettiin salin kunnostamisen, ruokailun ja levon merkeissä. Moni retkeläisistä varmaan paikkakunnalle saapuessaan arveli, että nyt tultiin oikeaan maalaisliiton linnoitukseen, mutta ennen kuin juhla oli ohi, havaittiin, että olkoon paikkakunta vihreä tai punainen, niin yleisö ainakin suhtautui kuulemaansa ja näkemäänsä sellaisella rajan kansan rehtiydellä, että sitä tuskin edeltäkäsin osattiin odottaa. Sali oli kansaa ääriään myöten täynnä, innostus kasvoi jokaisen ohjelmanumeron aikana ja kun juhla oli lopussa, ei kiitoksista ja kädenpuristuksista ollut tulla loppua. Erikoisesti voi panna merkille, että juhlan päätyttyä jäi saliin suuri osa yleisöstä, nuoria miehiä, keski-ikäisiä talonpoikia ja työläisiä, jotka avoimesti lausuivat kiitoksiaan retkeläisille ja toivoivat uutta tapaamista. Ne kädenpuristukset, jotka sinä iltana vaihdettiin Metsäpirtin ns-talon salissa, todistivat ainakin allekirjoittaneelle, että eri yhteiskuntaluokkien nuorisoille voidaan löytää sittenkin yhteinen tie. — Niin ilahduttavan sydämellisessä maalla vietetyssä isänmaallisessa juhlatilaisuudessa ei allekirjoittanut ole ollut ennen kuin kerran, ja se tapahtui pari vuotta sitten, ihme kyllä, Tammelassa, Hämeen sydänmailla.

Seuraavana aamuna oli herätys klo 5. *Käkisalmeen,* viidennelle etapille saavuttiin aamuhämärissä. Päivä kului retkeilyn ja levon merkeissä. M.m. tutustuttiin vanhaan Käkisalmen linnaan. Illalla vietettyyn tilaisuuteen saapui yleisöä parisataa henkeä, mutta ei mieliala ollut läheskään sama kuin rajan äärellä elävän kansan keskuudessa.

Seuraavana aamuna oli herätys klo 4. Kuudes etappi oli ministeri Niukkasen valtakunta *Kirvu.* Vastaanotto oli täälläkin erinomainen, ja päivä muodostui miellyttäväksi ennenkaikkea sen vuoksi, että saimme sen viettää Luonnonparantolassa, jota täten suosittelemme kaikille lukijoillemme mainiona poliitiikan liiaksi kiristämien hermojen lepuutuspaikkana. Juhlaan ei saapunut, kuten voitiin odottaakin, väkeä niin paljon kuin edellisiin tilaisuuksiin, mutta siitä huolimatta olemme suuresti kiitollisia paikkakunnan aateveljille hyvästä ja ystävällisestä huolenpidosta.

Imatralle saavuttiin lauantaina klo 12 tienoissa. Allekirjoittanut oli kuitenkin erehtynyt astumaan Antreassa väärään junaan ja joutui talsimaan pitkin lumista rataa kymmenisen kilometriä takaisin k.o. asemalle. — Imatralla vietetty juhla, jossa jälleen oli, — huolimatta yhteensattumista, — yleisöä salin täydeltä, muodostui sikäli retken kohokohdaksi, että puhujana esiintyi myös pastori *Elias Simojoki.* Hänen puheensa päätyttyä kajahti „Maamme" viimeisen kerran tällä retkellä ja Viipurin kansallismielisen nuorison tekemä ensimmäinen pitempi hyökkäysmatka oli päättynyt.

Lopputilityksenä voimme sanoa, että tämä on se tapa, jonka avulla kansallisen nuorison aate tunkeutuu väkipakolla myös maalaisnuorison keskuuteen. Ja se on välttämätön ennenkaikkea Kannaksella, jonka kestämisestä tai kaatumisesta riippuu koko Isänmaamme kestäminen ja kaatuminen. Tunnuksena täytyy olla:

„Kuinka jos mahtava sortaja
lie,
Karjalan porteilla loppuu sen
tie!"

Mustapaita.

Osa retkeläisiä Käkisalmen vanhan linnan muureilla

KANSALLISTA NUORISOTOIMINTAA

TURKU.

Nuoriso-osastomme on ollut toiminnassa miltei syksystä alkaen ja on toiminta koko tänä aikana ollut melkoisen kiinteätä. Jo syksyllä järjestettiin suurjuhla, jossa puhujina esiintyivät m.m. *Simojoki, Ala-Kulju* ja *Lius*. Tämä tilaisuus oli jo varsinainen käsky Turun kansalliselle nuorisolle uuteen hyökkäykseen.

Osastomme on myöskin toiminut IKL:n täkäläisen äänenkannattajan Varsinais-Suomen apuna. M.m. lausuntakuoromme on ollut avustamassa „Varsinais-Suomen" järjestämiä tilaisuuksia Raumalla ja Mynämäellä.

Ao:oitten ja ryhmien kokouksia on ollut säännöllisesti, sekä veljesiltoja pidetty n. kerran kuukaudessa, joissa pääasiallisesti osastomme jäsenet ovat pitäneet puheita j.n.e.

Myös vanhempi väki on osaltaan tukenut työtämme. Erikoisella lämmöllä kansalliseen nuorisoon on suhtautunut luutn. *A. Vuorimaa*. Hän on ollut mukana monessa veljesillassa rohkaisemassa ja innostamassa kansallista nuorisoa.

Osastollemme on nyt muodostettu uusi organisatio. Tarkoitus on, että saataisiin jokainen jäsen sille paikalle, jossa hän voi varmasti täyttää paikkansa. Tammik. 9 p:nä järjesti osastomme hyökkäysretken Hirvensaloon. Tilaisuudessa puhuivat m.m. *Esko Heikola, Mauno Kohvakka, Jaakko Vanamo, Osmo Heikola* ja *Jorma Tevaluoto*. Puheet, jotka kaikki olivat lyhyitä ja iskeviä n. 10 min. kestäviä, palkittiin runsain suosionosoituksin.

Lehtemme tilaushankintaan organisoitiin vuoden alussa miltei koko osastomme, joka tuottikin sitten melkoisia tilauksia.

Olemme nyt myöskin onnistuneet hankkimaan oman toimiston, joka on aivan välttämätön työssämme, sillä toimintamme on ollut melko itsenäistä. IKL:n Po IV ja Turun IKL:n alue tosin ovat antaneet auliisti käyttää huoneistojaan, mutta toiminnan ja jäsenmäärän kasvaessa oma toimisto on välttämätön.

Hyökkäysretkiä on suunnitteilla ja tuleva toimintamme tuleekin nyt osaksi suuntautumaan maaseudulle.

O. H.

NURMIJÄRVI.

Nurmijärven „Ahjolassa" pidettiin 8. 3. alkaen klo 19.30 nuorisojuhla, johon yleisöä, etupäässä nuorta väkeä oli kertynyt alun kolmattasataa henkeä.

Kun yleisö oli asettunut paikoilleen laulettiin yhteisesti „Luo lippujen", jonka jälkeen puhumaan nousi ylioppilas *Erkki Ervamaa* kertoen siitä veljeydestä, jonka tulee taistelevan nuorison keskuudessa vallita. — Esitys sai osakseen vilkkaat suosionosoitukset.

Erikoisesti voitti kuitenkin yleisön myötätunnon osakseen emäntä *Eveliina Ala-Kulju*, joka puhui kahteen otteeseen hartaana ja vakavana seuraavalle kuulijakunnalle. Hänen sanansa nostivat tunnelman korkealle ja „Isänmaan virren" kaikuessa tunsi jokainen läsnäollut joutuneensa kosketuksiin kansallisen nuorison hengen kanssa.

RAUMA.

27. 2. oli Rauman ja sen ympäristön nuorisoa kokoontunut erääseen kaupunginlähistöllä olevaan taloon viettämään veljesiltaansa ja pitämään neuvoa siitä, miten paikkakunnan nuorisotoiminta järjestetään lähitulevaisuudessa. Takkavalkean äärellä vietetystä illasta, jossa mukana oli myös pastori *Elias Simojoki*, muodostui innostava ja uskoa antava tilaisuus.

Seuraavana iltana klo 18 vietettiin Raumalinnassa isänmaallinen nuorisojuhla. Torvisoittokunnan alkumarssin tauottua astui puhumaan pastori *Elias Simojoki* luoden katsauksen nykyiseen poliittiseen tilanteeseen. Puhuja kehoitti nuorisoa ponnistelemaan kaikista vastuksista huolimatta eteenpäin tänä vapaamielisyydenkin aikana. Illan toisen puheen piti päätoimittaja *N. Vapaavuori* käsitellen nykyhetkellä uhkaavaa sodanvaaraa, jonka merkit selvästi ovat näkyvissä. Lopettajaispuheen piti toimittaja *Viljo Lius*. — Parisatahenkinen yleisö poistui tyytyväisenä Rauman nuoriso-osaston ensimmäisestä juhlatilaisuudesta.

SEINÄJOKI.

27. 2. olivat eräät Etelä-Pohjanmaan nuoriso-osastot järjestäneet yhteiset myyjäiset Seinäjoelle Rautatieläisten taloon. Pitkin päivää kävi seinäjokisia ostoksiaan tekemässä osoittaen näin ymmärtävänsä nuorison pyrkimyksiä. Klo 14 alkoi samassa paikassa juhlatilaisuus, jossa toimittaja *Viljo Lius* puhui.

JYVÄSKYLÄ.

10. 3. oli IKL:n Jyväskylän Nuoriso-osasto järjestänyt puhe- ja keskustelutilaisuuden Salmelaan. Tilaisuuden alkaessa oli avara huoneisto jo täynnä kuulijoita, joista suurin osa oli vastustajiin lukeutuvia. Mainosten repimiset, ja sos.-dem. sikäläisten pomomiesten kiellot, eivät olleet voineet estää työläisiä saapumasta kuulemaan kansallisen herätyksen julistusta.

Tilaisuudessa puhui ensimmäisenä kanslisti *V. Hakama* maanpuolustuskysymyksestä, tuoden valaisevassa ja kuulijoihin menevässä esitelmässään esille maanpuolustustahdon lujittamisen välttämättömyyden. Loppuosassa puhettaan puhuja kuvasi maailmanpoliittista tilannetta tällä hetkellä. Toisena puhujana esiintyi toimittaja *O. Virtala*, aiheenaan „Taistelu työväestön puolesta marxilaisuutta vastaan". Puhuja selvitteli aluksi, miten marxilaiset ovat työväen asiaa ajaneet, pettäneet työväestöä ja antaneet kiven leivän asemasta. Loppuosassa puhettaan puhuja selosti korporatiivista valtiojärjestelmää.

Puheen loputtua tarjottiin vastustajille tilaisuus lausua mielipiteensä. Yksikään heistä ei kuitenkaan halunnut käyttää puheenvuoroa, kuten monta kertaa aikaisemmin olivat tehneet. Läsnäolijoiden toivomuksesta päätettiin vastaisuudessakin järjestää tällaisia tilaisuuksia Salmelaan.

SATAKUNNAN PIIRIN

nuorisotyön toimikunta on päättänyt antaa kahdelle satakuntalaiselle Vanajan johtajakursseille menevälle nuorelle 100 markan matka-apurahan. Sitä haluavien on viimeistään t.k. 28 p:ään mennessä osoitettava kirjalliset hakemuksensa IKL:n Satakunnan piirille, os. Pori. Hakemusta tulee seurata tarkka selvitys hakijan henkilöllisyydestä ja toiminnasta järjestötyössä sekä mikäli mahdollista IKL:n paikallisjohtajan suositus.

Allaolevat toiminimet

takaavat Teille ehdottomasti SUOMALAISIA valmisteita.

□□□

Jyväskylän Höyryleipomo

Jyväskylässä,

on yli 30 vuotta palvellut suomalaisia kuluttajiaan.

JAAKKO PITKÄSEN

Rinkeli-, korppu- ja keksitehdas

Tuokslahti. — Puh. 581—15.

HÄMEEN KEKSITEHDAS

HÄMEENLINNA

PUH. 366

T:MI VELJEKSET KOIVISTON

Korpputehdas

Kainasto. Puh. on.

Mikkelin Höyryleipomo O.Y.

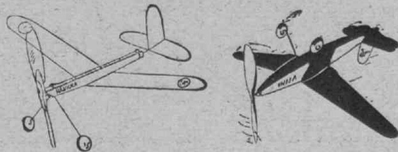
Mikkeli. Puh. 253.

Keksi-, korppu- ja leipätehdas

Lennokkiharrastelijat!

Myymme kaikkia lennokkien rakenteluun tarvittavia välineitä ja tarpeita halvimpiin hintoihin.

Vasta-alkajille suosittelemme:

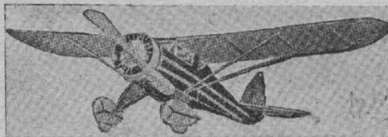

„Haukka"-lennokki (oik.) lentää n. 100—150 m. Täydellinen *rakennussarja* maksaa vain *Smk. 10:—*, valmiina Smk. 15:—

„Viima"-lennokin lentomatka on n. 200—250 m. *Rakennussarja* vain Smk. 22:—, valmiina *Smk. 40:—*

Huom! Meillä on sarja halpoja lennokkien piirustuksia, joiden hinta on vain Smk. 3:75 kpl.

Rakentakaa lentäviä pienoismalleja!

Monocoupe 110. Rakennussarja Smk. 14:—

Lentävien pienoismallien rakentaminen on hauskaa ja kehittävää askartelua. — Suuren suosion saavuttaneet rakennussarjamme ovat pienoismalleja eri tavoilla kuuluisiksi tulleista lentokoneista. Korkeasta laadustaan huolimatta niiden hinta on vain Smk. 14:—. Koneiden rakentaminen on helppoa ja ne lentävät hyvin. Tarkempia tietoja saatte kuvitetusta *uutuushinnastostamme.*

Harrastelijain Aitta

Postittakaa allaoleva kuponki avonaisessa kirjekuoressa —:50 postimerkillä. Kirjoittakaa nimenne ja osoitteenne selvästi. Alleviivatkaa haluamanne.

Harrastelijain Aitta, Helsinki, Tarkk'ampujankatu 20 A.

Lähettäkää minulle ilmaiseksi kuvallinen uutuushinnastonne, postiennakolla, osina, valmiina:

„Haukka"
.... kpl. „Viima"
„Monocoupe 110"

Nimi: ....

Osoite: ....

LL 5.

Turengin

Kirja- ja Perikauppa

Omist. A. VALARI

Otavan ja Gummeruksen alennuskirjoja varastossa.

Käpälämäen Saha-Yhtymä

TURENKI — PUH. 51.

M Y Y : sahattua- ja höylättyä puutavaraa.

Lähempiä tietoja antaa J. K. Nieminen. Turenki

Apulantoja, Väkirehuja ja Siemeniä

m y y edullisimmin

Osuuskauppa Sampo

Turenki.

Janakkalan Meijeri Oy.

Turenki.

Ajanmukainen meijeriliike

Seinäjoki, Lakeuden Kirjapaino 1937.